

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет/інститут філології

Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зарубіжна література

Освітня програма Українська мова і література
Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 035 Філологія
035.01 Українська мова і література

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

- Загальна інформація
- Анотація до курсу
- Мета та цілі курсу
- Результати навчання (компетентності)
- Організація навчання курсу
- Система оцінювання курсу
- Політика курсу
- Рекомендована література

П'ЯТИЙ СЕМЕСТР

1. Загальна інформація					
Назва дисципліни	Зарубіжна література				
Викладач (-і)	професор Ігор Володимирович Козлик асистент Анна Борисівна Мурейко				
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44				
Е-mail викладача	ihor.kozlyk@pnu.edu.ua				
Формат дисципліни	Очна				
Обсяг дисципліни	Кредити ЕКТС –3 (90 год.)				
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/				
Консультації	Обговорення індивідуально вибраних студентом питань з тематики лекційного курсу, циклу практичних занять та самостійної роботи				
2. Анотація до курсу					
Предметом курсу є розвиток словесного мистецтва від VIII ст. до н. е. і до XV ст. н. е., його основні світоглядно-естетичні, зовнішні і внутрішні чинники.					
3. Мета та завдання курсу					
Мета – висвітлити специфіку й основні закономірності літературної еволюції за часів європейської Античності та Середньовіччя у взаємозв'язку філософсько-естетичних і внутрішньо-літературних (жанрових, стильових) факторів. Завдання – опрацювати базові для вивчення світової літератури західноєвропейської культурної зони літературно-художні та літературознавчі джерела					
4. Результати навчання (компетентності)					
Здатність аналізувати давньогрецькі, давньоримські та європейські середньовічні літературно-художні явища на перетині наскрізних і локальних чинників літературного процесу доби європейської Античності та Середньовіччя і у відповідності до базових тогочасних філософсько-естетичних категорій та структурних векторів «картини світу» античної людини. Здатність аналізувати відповідні художні тексти у площині перетину їхньої іманентності, дії екстралітературних чинників та сучасної дієво-історичної свідомості. Здатність структурувати зміст навчального матеріалу в логічній і критичній послідовності. Здатність працювати індивідуально, у парах та групах (колективно).					
5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			12		
практичні			18		
самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність		Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
V	035 Філологія 035.01 Українська мова і література		третій	вибірковий	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Антична культура: загальне визначення і значення для розвитку світової культури: – місце серед давніх літератур; – хронологічні межі античної	самостійна робота	5.1; 6.2; 4.1, с. 393–403	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методич-	1 бал	протягом семестру

<p>історико-літературної доби; – періодизація античної літератури; збереженість і реконструкція античної літературної спадщини; – значення античної літератури в історії європейської культури і для актуальної сучасності. – місце літератури в системі античної культури: – історична мінливість поняття «література» та її чинники; – усна словесна творчість за часів перехідної доби від общинно-родового ладу до рабовласництва (завер. у VIII ст. до н.е.); – поява писемної літератури у часи класичного рабовласництва (VII–IV ст. до н. е.); – література за часів великих військово-монархічних держав (з кінця IV ст. до н. е. до завершення Античності на початку IV ст. н. е.)</p>			ні) джерела, 3 год		
<p>Тема 2. Онтологічна картина античної літератури як історико-літературного феномена і базового етапу у загальній еволюції європейського історико-літературного процесу: – антична література у загальній періодизації світового історико-літературного процесу; – особливості макроетапу до-рефлексивного традиціоналізму; – специфіка макроетапу рефлексивного традиціоналізму; – міфологічна тематика в античній літературі; – традиціоналізм античної літератури; – панування віршової форми в античній літературі.</p>	лекція	5.1	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 2 год	2 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 3. Особливості античної літератури у площинах жанру і стилю: – система жанрів в античній літературі; – система стилів в античній літературі;</p>	лекція	5.1	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 2 год	2 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>– система мови в античній літературі; – система вірша в античній літературі.</p> <p>Тема 4. Міф і міфологія в античній спадщині: – визначення понять; – специфіка міфологічної свідомості; – періодизація та класифікація міфів; – міфи про створення світу; – міфи про олімпійських богів; – зміна класів міфів як відображення змін у свідомості людини; – міфи про героїв; – грецькі та римські імена олімпійських богів та їхні функції.</p>	практичне заняття	2.1; 2.2; 2.3, с. 4–69, 372–384; 4.1, с. 11–24; 4.2, с. 33–43, 488–491; 4.3, с. 21–34; 4.4, с. 10–33; 4.5, с. 25–46; 4.7, с. 7–18, 21–23; 4.8, с. 16–26; 5.3; 6.1; 6.3; 5.14; 5.15	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 2 год	5 балів	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 5. Грецька література архаїчного періоду: загальна характеристика: – витоки давньогрецької літератури; – фольклорні жанри у Давній Греції (трудова пісня, сколії, прислів'я, приказки, повчальні настанови й афоризми, обрядові пісні, культові гімни, героїчні (богатирські) перекази; – грецька міфологія у порівнянні з міфологією інших народів Давнього Світу. – догомерівська поезія: загальна характеристика пеанів, френосів (треносів), гіпорхем, софроністичної поезії, енкоміїв, гіменіїв та ін.).</p>	лекція	5.1; 4.1, с. 24–30	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 2 год	2 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 6. Гомерівський епос: – загальне значення в історії писемної літератури; – гомерівське питання; – загальні особливості; – епічний стиль. – «Іліада» Гомера: жанрові параметри твору; система образів, образи-персонажі (Ахілл, Агамемнон, Гектор, Паріс); поетична техніка епосу у творі; етична і естетична авторська концепція.</p>	практичне заняття	3.1; 3.2; 5.1; 2.3, с. 70–100; 2.4, с. 51–80; 4.1, с. 30–59; 4.2, с. 44–96; 4.3, с. 34–61 4.4, с. 33–43; 48–60; 4.5, с. 48–63; 4.7, с. 24–34; 4.8, с. 26–37; 5.4; 5.5	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 2 год	5 балів	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 7. «Одіссея» Гомера:</p>	самостійна	3.2;	опрацювати	2 бал	протягом

<p>– жанрові характеристики; – композиційна своєрідність у порівнянні з «ліадою»; – етична і естетична авторська концепція.</p>	робота	2.3, с. 101–120; 2.4, с. 80–96; 4.1, с. 30–59 4.2, с. 44–96; 4.3, с. 34–61; 4.4, с. 43–60; 4.5, с. 48–63; 4.7, с. 34–39 4.8, с. 26–37	відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 4 год		семестру
<p>Тема 8. Дидактичний епос: – походження; – поема Гесіода «Роботи і дні» як перша пам’ятка європейського дидактичного епосу (склад, принцип вільних асоціацій як принцип побудови твору, базова тематика і проблематика поеми); – жанр філософської поеми в межах дидактичного епосу.</p>	самостійна робота	3.3; 5.1; 4.1, с. 59–63; 2.3, с. 121–129; 2.4, с. 98–105	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 3 год	1 бал	протягом семестру
<p>Тема 9. Давньогрецька лірична поезія архаїчного періоду: – умови виникнення та розвитку; – сутність відмінностей між мелосом (сольною і хоровою лірикою) та декламаційною лірикою. – особливості і жанри (елегія, ямб) декламаційної лірики: Тіртеї, Солона Афінській, Мімнерм, Архілох; – мелос і його різновиди: монодичний мелос (пісенна сольна лірика Алкея, Сафо, Анакреонта, Алкмана та Івіка); хорова пісенна лірика (творчість Піндара); мелос дорійський (урочистий, патріотичний – Алкман); мелос еолійський (весело-іронічний – Алкей, Сафо); мелос сицилійський (Стесіхор).</p>	самостійна робота	2.3, с. 130–143; 2.4, с. 114–136; 3.5; 3.6; 3.4; 3.7; 4.1, с. 63–87; 4.2, с. 127–149, 149–176; 4.3, с. 75–83, 83–94; 4.4, с. 68–76; 4.5, с. 69–83 4.7, с. 40–49; 4.8, с. 37–47; 5.1, с. 332–342 5.6, с. 9–48; 5.8, с. 11–74	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 3 год	2 бал	протягом семестру
<p>Тема 10. Байки Езопа: – походження байки як жанру; – комплекс ознак байки як фольклорного жанру; – жанр байки в історії літератури Давньої Греції; – основні складові легенди про Езопа у кореляції з байками</p>	самостійна робота	3.13; 2.3, с. 144–145; 2.4, с. 111–113; 4.2, с. 177–185; 5.6, с. 228–267	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 3 год	2 бал	протягом семестру

<p>Езопа; – характеристика «основної езопівської збірки» байок: ідейно-тематичний репертуар творів, ідейна концепція байок Езопа, структура байкового сюжету, оповідна схема у байці та випадки їх порушення; умовність персонажів та стильові особливості байки.</p> <p>Тема 11. Феномен грецької трагедії: Античний грецький театр: – виникнення і формування; – будова; – роль у житті греків – основні версії походження; – структура; – домінуючі конфлікти; – основні формально-змістові характеристики; – творчість Есхіла: загальна характеристика; – основний конфлікт, зображення „влади” і „підлеглих” у трагедії „Прометей закутий”; – еволюція грецької трагедії, театральні нововведення Есхіла, Софокла, Евріпіда; – творчість Софокла, фіванський цикл міфів в інтерпретації Софокла, основний конфлікт і його реалізація в трагедії „Антигона”; – жіночі образи в творчості Евріпіда (трагедії „Алкеста”, „Іпполіт”, „Іфігенія в Авліді”), психологічна трагедія Евріпіда „Медея” (конфлікт варварства і цивілізації, еволюція глядацьких симпатій у ставленні до образів Ясона та Медеї).</p> <p>Тема 12. Творчість Арістофана: – загальна характеристика; – конфлікт, проблематика і образи в комедіях „Вершники”, „Хмари”, „Жаби”.</p>	<p>практичне заняття</p> <p>самостійна робота</p>	<p>2.3, с. 146–244; 2.4, с. 139–220; 3.8; 3.9; 3.10; 4.1. с. 89–148; 4.2, с. 196–329; 4.3, с. 106–152; 4.4, с. 76–116; 4.5, с. 117–139; 4.6; 5.8; 6.2 4.7, с. 50–64; 4.8, с. 48–65; 5.6, с. 449–482; 5.11, с. 10–55</p> <p>3.11; 3.12; 2.3, с. 245–298; 2.4, с. 222–247; 4.1, с. 148–161; 4.2, с. 336–375; 4.3, с. 152–165; 4.4, с. 116–125; 4.5, с. 149–163; 4.7, с. 69–73; 5.7; 5.11, с. 55–59;</p>	<p>опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 2 год</p> <p>опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 4 год</p>	<p>5 балів</p> <p>2 бал</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p> <p>протягом семестру</p>
--	---	---	---	-----------------------------	---

<p>Тема 13. Доба еллінізму (IV ст. до н. е. – V ст. н. е.):</p> <ul style="list-style-type: none"> – загальна характеристика елліністичної літератури; – новоаттична комедія (Менандр); – давньогрецький та римський роман; – дрібні побутові сценки; – наукоподібна література; – естетизм поезії доби еллінізму; – психологізм і зображення особистості в елліністичній літературі; – зв'язок елліністичної літератури з філософією (стоїцизмом, епікурейством та скептицизмом). 	самостійна робота	5.12 2.3, с. 301–370; 2.4, с. 257–314; 3.14; 4.1, с. 184–260; 4.2, с. 423–477; 4.3, с. 187–231; 4.4, с. 149–161; 4.5, с. 84–91, 158–163, 184–191; 4.8, с. 73–82; 5.8, с. 75–110; 5.9	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 4 год	3 бали	протягом семестру
<p>Тема 14. Римська література:</p> <ul style="list-style-type: none"> – загальні особливості; – періодизація. 	самостійна робота	5.1; 5.6, с. 49–81	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 3 год	1 бал	протягом семестру
<p>Тема 15. Література періоду зрілої докласичної епохи:</p> <ul style="list-style-type: none"> – загальна характеристика; – комедії Тита Макція Плавта; – комедії Публія Теренція Афра. 	самостійна робота	2.3, с. 407–444; 2.4, с. 319–331; 4.1, с. 253–269; 4.2, с. 504–528; 4.3, с. 280–301; 4.4., с. 189–195; 4.5, с. 164–175; 4.8, с. 82–84; 5.11, с. 60–65	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 3 год	1 бал	протягом семестру
<p>Тема 16. Література часів кризи та загибелі римської республіки (сер. II ст. до н. е. – 30-ті рр. I ст. до н. е.):</p> <ul style="list-style-type: none"> – загальна характеристика; – літературна діяльність Марка Туллія Ціцерона; – творчість Тита Лукреція Кара. 	самостійна робота	2.3, с. 445–540; 551–555; 2.4, с. 332–340; 2.6, с. 6–24; 3.20; 3.25; 3.26; 4.1, с. 274–290; 4.2, с. 535–546, 550–555; 4.3, с. 314–324, 330–337; 4.4, с. 196–202; 5.11, с. 62–65	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 3 год	1 бал	протягом семестру

<p>Тема 17. Лірична та ліро-епічна поезія часів кризи та загибелі римської республіки: – загальна характеристика; – школа неотериків; – творчість Гая Валерія Катулла.</p>	самостійна робота	2.3, с. 541–550; 2.4, с. 341–344; 2.6, с. 25–41; 4.1, с. 291–294; 4.2, с. 546–550; 4.3, с. 337–345; 4.4, с. 202–206; 5.6, с. 82–110; 5.8, с. 119–138; 5.13	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 3 год	1 бал	протягом семестру
<p>Тема 18. Класична римська література періоду принципату: – загальна характеристика; – життєвий і творчий шлях Публія Вергілія Марона (переосмислення досвіду грецької «пастушої» поезії в „Буколіках”, дидактична поема про сільське господарство „Георгіки”); – героїчна поема «Енеїда» (особливості державної епопеї, політичне та літературне завдання твору, алюзії гомерівських поем, психологізм героїв і жанрово-стильові особливості).</p>	практичне заняття	3.16; 3.17; 2.3, с. 564–736; 2.4, с. 347–374; 2.6, с. 42–89; 4.1, с. 295–317; 4.2, с. 562–612; 4.3, с. 352–367; 4.4, с. 207–218; 4.5, с. 96–104; 4.7, с. 75–80; 4.8, с. 87–91, 109; 5.6, с. 111–135; 5.8, с. 142–149	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 2 год	5 балів	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 19. Творчість Квінта Горация Флакка: – поема „Послання до Пізонів” як нормативна поетика римського класицизму; – еподи, оди та сатири в творчості поета.</p>	самостійна робота	3.15; 5.1; 5.6, с. 136–164, 490–523; 5.8, с. 164–181	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 3 год	1 бал	протягом семестру
<p>Тема 20. Творчість Публія Овідія Назона: – періодизація творчості; – естетико-літературне новаторство (поєми „Наука кохання”, „Героїди”, „Ліки від кохання”); – історико-літературне та філософське значення поеми „Метаморфози”.</p>	практичне заняття	3.18 (або 3.19); 3.22; 3.23; 2.3, с. 796–847; 2.4, с. 399–433; 2.6, с. 157–218; 4.1, с. 337–352; 4.2, с. 652–673; 4.3, с. 390–398; 4.4, с. 223–231; 4.5, с. 107–116; 4.7, с. 85–89; 4.8, с. 95–101; 5.6, с. 165–227; 5.8, с. 181–197	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 2 год	5 балів	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 21. Жанр сатири в римській літературі: – загальна характеристика;</p>	самостійна робота	2.3, с. 911–922; 2.4, с. 458–460; 2.6, с. 256–270;	опрацювати відповідні художні і нау-	1 бал	протягом семестру

<p>– роман Петронія Арбітра „Сатирикон”; – сатири Ювенала.</p>		<p>4.1, с. 368–374, 378–382; 4.2, с. 683–687, 701–704; 4.3, с. 423–428, 437–440; 4.4, с. 237–243; 4.5, с. 197–200; 4.8, с. 101–104; 5.8, с. 204–207</p>	<p>кові (науково-методичні) джерела, 3 год</p>		
<p>Тема 22. Пізній еллінізм в античній літературі: – загальна характеристика; – еротико-авантюрний та містико-дидактичний роман Апулея „Метаморфози, або Золотий осел” (основні змістово-формальні характеристики та історико-літературне значення).</p>	самостійна робота	<p>3.27; 2.3, с. 923–938; 2.4, с. 461–477 4.1, с. 387–393; 4.2, с. 705–711; 4.3, с. 445–449; 4.4, с. 244–247; 4.5, с. 195–197 4.8, с. 104–105, 109</p>	<p>опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 3 год</p>	1 бал	протягом семестру
<p>Тема 23. Середньовіччя як історико-літературна доба: її основні особливості та проблеми вивчення: – середньовічна цивілізація і середньовічна культура: співвідношення і періодизація; – основні віхи у розвитку середньовічної історико-літературної доби; – знакові суспільно-культурні події доби Середньовіччя; – періодизація історії європейської середньовічної літератури.</p>	самостійна робота	<p>8.1; 9.1; 9.2; 9.3; 9.5; 10.1; 10.2</p>	<p>опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 3 год</p>	1 бал	протягом семестру
<p>Тема 24. Синтез античності та християнства як базове джерело європейської культурної традиції: – питання про базові джерела європейської літературної традиції; – творчі принципи і сформовані на їхньому ґрунті словесно-культурні традиції, що існували у світі на момент зародження європейського Середньовіччя і взаємини між ними; – роль Септуагінти у формуванні європейської літературної</p>	самостійна робота	<p>8.1; 9.1; 9.2; 9.3.; 10.1</p>	<p>опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 3 год</p>	1 бал	протягом семестру

<p>традиції; – чинники, які уможливили синтез західного й східного творчих принципів та сприяли перетворенню локальних західної й східної культури в загальнозначущі культурні орієнтири; – культурний обмін і взаємозв'язки між Заходом і Сходом за доби європейського Середньовіччя.</p>					
<p>Тема 25. «Картина світу» середньовічної людини і її відображення в середньовічній словесній спадщині: – базові параметри «картини світу» середньовічної людини; – просторово-часові уявлення середньовічної людини; – проблема людини як індивіда в середньовічній свідомості і культурі; – естетика Середньовіччя.</p>	лекція	8.1; 9.1; 9.2; 10.1; 10.2	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 2 год	2 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 26. Специфіка і склад середньовічної літератури: – найсуттєвіші стадіальні ознаки середньовічної літератури; – специфічний літературний напрям як основна структурна складова літературного процесу за доби Середньовіччя;</p>	лекція	8.1; 9.1	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 2 год	2 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 27. Жанрова система в середньовічній літературі: – специфічний літературний напрям і жанрова система середньовічної літератури; – пародіювання жанру як чинник і спосіб жанрової еволюції; – структурні групи жанрів в середньовічній літературі (функціональні і художні жанри); – проблема слова в середньовічній поезії; – художній простір в середньовічній літературі; – художній час в середньовічній літературі.</p>	лекція	8.1; 9.1; 9.2; 10.1; 10.2	опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 2 год	2 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 28. Кельтський епос: – кельська цивілізація і особливості кельтської культури; – особливості ірландського епо-</p>	самостійна робота	7.1, с. 88–96; 8.2, с. 16–19; 8.4, с. 121–123	опрацювати відповідні художні і наукові (науко-	1 бал	протягом семестру

<p>су; – характеристика і класифікація саг; – саги уладського циклу як найдавніші твори ірландського епосу: загальні особливості і образ Кухуліна.</p> <p>Тема 29. Давньогерманська епічна традиція (на прикладі «Пісні про Хільдебранда», англосаксонської поеми «Беовульф»): – особливості та збереженість пам'яток давньогерманської епосу; – «Пісні про Хільдебранда»: історія рукопису, джерела сюжету, драматизм конфлікту; – англосаксонська поема «Беовульф»: історія рукопису, обсяг, композиція, подієва основа, основні образи, поетикальні особливості, проблеми вивчення.</p> <p>Тема 30. Давньоскандинавська література: – ісландські саги; – «Старша Едда»: історія формування і рукопису, склад і композиція, тематика, відображення архаїчного світогляду, історія та героїчні пісні у збірці, – особливості поезії скальдів як виду творчості; – мотиви, жанри, поетика і система віршування в поезії скальдів; – давньоскандинавська словесність і Київська Русь.</p> <p>Тема 31. Клерикальна література як специфічний середньовічний літературний напрям: – загальні особливості; – система жанрів; – «Сповідь» Аврелія Августина; – «Історії моїх страждань» П'єра Абеляра; – «Видіння Тнугдала».</p> <p>Тема 32. Куртуазна література як специфічний середньовічний літературний напрям: – загальні особливості; – система жанрів; – лицарська лірика (на прикладі</p>	<p>самостійна робота</p> <p>практичне заняття</p> <p>самостійна робота</p> <p>практичне заняття</p>	<p>7.1, с. 119–150; 8.2, с. 19–24</p> <p>7.1, с. 99–119; 8.2, с. 24–36; 8.4, с. 123–125</p> <p>7.1, с. 35–83, 409–410; 7.2, с. 47–55; 7.4, с. 9–17, 58–69; 8.2, с. 11–13, 60–61</p> <p>7.1, с. 151–359; 7.4, с. 169–248, 269–294, 411–459, 472–495, 517–553, 714–719;</p>	<p>во-методичні) джерела, 3 год</p> <p>опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 3 год</p> <p>опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 2 год</p> <p>опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 3 год</p>	<p>1 бал</p> <p>5 балів</p> <p>1 бал</p> <p>5 балів</p>	<p>протягом семестру</p> <p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p> <p>протягом семестру</p> <p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
---	---	---	---	---	---

<p>творчості провансальських трубадурів та поезії міннезангу);</p> <p>– героїчний епос (на прикладі «Пісні про Роланда», «Пісні про Сіда», «Пісні про Нібелунгів»)</p> <p>– лицарський роман (на прикладі романів про Трістана й Ізольду, романів Кретьєна де Труа, роману В. фон Ешенбаха «Парцифаль», роману Т. Мелорі «Смерть Артура»);</p> <p>Тема 33. Міська літератури як специфічний середньовічний літературний напрям:</p> <p>– загальні особливості;</p> <p>– система жанрів;</p> <p>– жанр фаблію;</p> <p>– сатиричний тваринний епос «Роман про Лиса»;</p> <p>– алегоричний епос «Роман про Троянду»;</p> <p>– поема В. Ленглєнда «Видіння про Петра-Орача»;</p> <p>– творчість Рютбефа;</p> <p>– поезія мейстерзангу;</p> <p>– балади про Робін Гуда;</p> <p>– середньовічний театр і драма (міраклє «Чудо про Теофіла», фарс «Адвокат Патлен»).</p> <p>Тема 34. Своєрідність і новаторство творчості вагантів:</p> <p>– історія і джерела виникнення;</p> <p>– тематика творів;</p> <p>– жанрові особливості (пародіювання жанрів).</p>	<p>практичне заняття</p> <p>самостійна робота</p>	<p>8.2, с. 61–82; 8.5, с. 125–136</p> <p>7.1, с. 360–384, 396–437; 7.4, с. 320–386, 496–516, 674–684; 8.2, с. 82–101, 157–159; 9.4, с. 73–94</p> <p>7.1, с. 384–396; 7.4, с. 42–57; 8.2, с. 57–60</p>	<p>4 год</p> <p>опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 2 год</p> <p>опрацювати відповідні художні і наукові (науково-методичні) джерела, 3 год</p>	<p>5 балів</p> <p>1 бал</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p> <p>протягом семестру</p>
---	---	---	--	-----------------------------	---

6. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ „Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”»: URL: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protseesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protseesu-v-DVNZ-«Prykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasyliia-Stefanyka».pdf).</p> <p>Загальні 100 балів включають: 45 балів за практичні заняття, 25 балів за самостійну роботу, 18 балів за колоквіум, 12 балів за присутність на лекціях.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>Оцінюються по п’ятибальній системі</p>

Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів
7. Політика курсу	
Політика курсу: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до „Положення 1” (URL: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаніка.pdf) і „Положення 2” (URL: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc)	
8. Рекомендована література	
<p>1. Об'єктні античні тексти для обов'язкового прочитання у повному обсязі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Кун М.А. Легенди і міфи Давньої Греції. 1.2. Гомер. Іліада. 1.3. Езоп. Байки. 1.4. Есхіл. Прометей закутий. 1.5. Софокл. Антігона. 1.6. Евріпід. Іфігенія в Авліді. Медея. 1.7. Арістофан. Хмари. 1.8. Менандр. Відлюдник. 1.9. Плавт. Скарб. 1.10. Теренцій. Форміон. 1.11. Цицерон. Промова на захист поета Архія. 1.12. Лукрецій. Про природу речей. 1.13. Катулл. Поезії. 1.14. Вергілій. Енеїда. 1.15. Овідій. Метаморфози. <p>2. Антології та хрестоматії з античної літератури:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Кун М.А. Легенди і міфи Давньої Греції. Київ: Видавничий центр „Академія”, 2002. 448 с. (Або інші видання – див. URL.: http://shron1.chtyvo.org.ua/Nikolai_Kun/Lehendy_i_mify_starodavnoi_Hretsii_vyd_2008.pdf). 2.2. Парандовський Я. Міфологія / пер. з пол. О. Ленік. Київ: Молодь, 1977. 296 с. URL: https://portfel.info/dir/p/parandovskij_jan/mifologija/430-1-0-3344 2.3. Антична література. Греція. Рим. Хрестоматія / упор. Т. В. Михед Т.В., Ю. В. Якубіна. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 952 с. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Mykhed_Tetiana/Antychna_literatura_Hretsia_Rym_Khrestomatia.pdf 2.4. Антична література. Зразки старогрецької та римської художньої літератури: антологія / упор. проф. О. І. Білецький. Харків: Держ. учбово-педагогіч. вид-во (Рад. школа), 1938. URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Antolohiia/Antychna_literatura_Zrazky_starohrets_koi_ta_rymskoi_khudozhnoi_literatury/ 2.5. Антична література: хрестоматія / упор. О. І. Білецький. 2-ге вид. Київ: Рад. школа, 1968. 612 с. 2.6. Давня римська поезія в українських перекладах і переспівах: хрестоматія / укладач В. Маслюк. Львів: Світ, 2000. 328 с. URL: https://www.google.com/url?client=internal-element-cse&cx=006160657761191371622:jo1pcughbf8&q=http://chtyvo.org.ua/authors/Masliuk_Vitalii/Davnia_rymska_poeziia_v_ukrainskykh_perekladakh_i_perespivakh_Khrestomatia.doc&sa=U&ved=2ahUKEwig2tuimNriAhWhxisKHx2jBDY4ChAWMAB6BAgCEAE&usg=AOvVaw2TaPTZbe-QuMSwEMkGMX4Q <p>3. Видання творів античних авторів українською мовою:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Гомер. Іліада / пер. Б. Тена. Київ: Дніпро, 1978. 431 с. 	

(Див. також URL: http://www.ae-lib.org.ua/texts/homer_iliad_ua.htm/)

- 3.2. Гомер Одісея / пер. із старогрец. Б. Тена. Київ: Дніпро, 1978. 414 с.
- 3.3. Гесіод. Походження богів. Роботи і дні. Щит Геракла / пер. з давньогрецької А. Содомори. — Львів: Апріорі, 2018. — 136 с.
- 3.4. Теогнід. Елегії вигнанця / пер. з давньогрец А. Содомора. Львів: ЛА „Піраміда”, 2012. 109 с.
- 3.5. Саффо. Пісні з Лесбосу / пер. з давньогрецької, передмова, коментарі А. Содомори. Львів: ЛА „Піраміда”, 2012. 140 с.
- 3.6. Алкей. Пісні застольні і повстанські / пер. з давньогрецької, передмова, коментарі А. Содомори. Львів: ЛА „Піраміда”, 2012. 140 с.
- 3.7. Архілох. Хліб на списі. Фрагменти віршів / пер. з давньогрецької, передмова і примітки А. Содомори. Львів: ЛА „Піраміда”, 2013. 152 с.
- 3.8. Давньогрецька трагедія: збірник [„Прометей закутий” Есхіла. „Цар Едіп” і „Антигона” Софокла. „Медея” Евріпіда] / пер. із старогрецької Б. Тена. Київ: Дніпро, 1981. 232 с. URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Euripides/Davnohretska_trahediia_zbirka/
- 3.9. Софокл. Трагедії / пер. з давньогрецької А. Содомори та Б. Тена. Київ: Дніпро, 1989. 303 с. Есхіл. Трагедії / Переклади з давньогрецької А. Содомори та Бориса Тена. — К.: Дніпро, 1990. — 320 с.
- 3.10. Евріпід. Трагедії / Переклади з давньогрецької А. Содомори та Б. Тена. Київ: Основи, 1993. 448 с.
- 3.11. Арістофан Комедії / Пер. з давньогрецької. Київ: Дніпро, 1980. 508 с. URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Aristophanes/Komedii_vyd_1980/
- 3.12. Арістофан. Комедії / пер. А. Содомори, Б. Тена, В. Свідзинського; передм. О. Білецького; прим. Й. Кобова. Харків: Фоліо, 2002. 511 с.
- 3.13. Езопові байки / в переказі П. Цімікалі; пере. з новогрец. Київ: Веселка, 1972. 124 с. (див. також російськомовне видання: Басни Эзопа / пер., ст. и ком. . М. Л. Гаспарова. Москва: Наука, 1968. 321 с.). URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Ezop/Ezopovi_baiky/
- 3.14. Менандр. Відлюдник: комедія: [пер. із старогрец.]. Львів: Вид-во Львів. ун-ту, 1962. 97 с.
- 3.15. Горацій. Твори / пер. з латин. А. Содомора. — К.: Дніпро, 1982.
- 3.16. Вергілій Публій Марон Енеїда: в 12-ти кн. / за ред. Б. Тена. Київ: Дніпро, 1972. 355 с.
- 3.17. Вергілій. Буколіки. Георгіки. Малі поеми / пер. з латин. А. Содомора. Львів: Літопис, 2011. 404 с.
- 3.18. Овідій Публій Назон. Метаморфози / пер. з латин. А. О. Содомора. Київ: Дніпро, 1985. 304 с.
- 3.19. Овідій Публій Назон. Метаморфози / пер. з латин. А. О. Содомора. Харків: Фоліо, 2008. 380 с.
- 3.20. Тіт Лукрецій Кар. Про природу речей / пер. з латин. А. Содомора. Київ: Дніпро, 1988. 192 с.
- 3.21. Сенека Луцій Анней. Моральні листи до Луцілія / пер. з латин. А. Содомора. Київ: Основи, 1996. 603 с.
- 3.22. Галл, Тібулл, Проперцій, Овідій. Римська елегія / пер. з латин. А. Содомора. Львів: Літопис, 2009. 578 с.
- 3.23. Римська елегія. Галл, Тібулл, Проперцій, Овідій / з латин. пер. А. Содомора; передм. Нікола Франко Баллоні; передм. та комент. А. Содомори. Львів: Літопис, 2009. 577 с.
- 3.24. Відлуння Золотого віку: антологія пізньої латин. поезії в перекладах Андрія Содомори / упоряд. М. Домбровський; комент. М. Домбровський і А. Содомора; „Від перекладача” А. Содомора; “Від упорядника” М. Домбровський. Львів: ЛА „Піраміда”, 2011. 293 с.
- 3.25. Цицерон. Промова на захист поета Архія. (Пер. укр. Й. Кобова). URL: http://ae-lib.org.ua/texts/cicero_pro_archia_ua.htm
- 3.26. Марк Тулій Цицерон. Про державу. Про закони. Про природу богів / пер. з лат. В. Литвинова. Київ: Основи, 1998. 476 с.
- 3.27. Апулей. Метаморфози, або Золотий осел. К.: Дніпро, 1982. [Вершини світового письменства. Том 42]. 240 с. URL: http://ae-lib.org.ua/texts/apulei_metamorphoseon_ua.htm.

4. Підручники та посібники з історії античної літератури:

- 4.1. Антична література / за ред. проф. А. А. Тахо-Годі / пер. з рос. Київ: Вища шк., 1976. 440 с.
- 4.2. Пащенко В. І., Пащенко Н. І. Антична література. Київ: Либідь, 2001. 718 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk644465.pdf>
- 4.2. Тронський І. М. История античной литературы. Изд. 5-е, испр. Москва: Высш. шк., 1988. 464 с. (Див. також в перекладі українською: Історія античної літератури: підручник для вузів / пер. рос.

І. М. Тронський. 2-ге вид. Київ: Рад. школа, 1959. 594 с.).

URL: [http://www.philol.msu.ru/~classic/knigi/Tronskiy%20I.M. 1988\(5\) Istoriya antichnoy literatury.pdf](http://www.philol.msu.ru/~classic/knigi/Tronskiy%20I.M. 1988(5) Istoriya antichnoy literatury.pdf)

4.3. Підлісна Г. Н. Антична література: навч. посібник. Київ: Вища шк., 1992. 255 с.

4.4. Гальчук О. Антична література: навч. пос. для студентів. Київ: Вид-во Київського славистичного університету, 2008. 210 с. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5959/1/O_Halchuk_NP_2008_GI.pdf

4.5. Античний театр: навч. посібник. Вид. друге, доп. і перероб. / наук. ред. Р. Я. Пилипчук. Київ: Вид-во «АртЕк», 2007. 320 с. URL:

http://shron1.chtyvo.org.ua/Klekovkin_Oleksandr/Antychnyi_teatr_Navchalnyi_posibnyk_dlia_vyschykh_navchalnykh_zakladiv_mystetstv_i_kultury.pdf

4.6. Султанов Ю. І. У світі античної літератури: Давньогрецька література. Література Стародавнього Риму: посіб. для вчит. Харків: Ранок: Веста, 2002. 112 с.

4.7. Шалагінов Б. Б. Зарубіжна література: Від античності до початку XIX ст. Київ: Вид. дім „КМ Академія”, 2004. 360 с.

4.8. Москаленко М. Н. Переклади з античних літератур у Західній Україні (фрагмент із нарису). *Коломієць Л. В. Український художній переклад та перекладачі 1920-30-х років: матеріали до курсу „Історія перекладу”*: навч. посібник. Київ: Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2013. С. 44-46.

5. Наукова література з історії античної літератури:

5.1. Література європейської античності / М. Л. Гаспаров, В. Н. Ярхо, Т. А. Миллер, М. Е. Грабарь-Пассек. *История всемирной литературы: в 9 т. / гл. ред. Г. П. Бердников. Москва: Наука, 1983. Т. I / отв. ред. И. С. Брагинский. С. 303–501. (С. 572–581; Синхронистическая таблица. Сост. М. Л. Гаспаров).*

5.2. Лосев А. Ф. Диалектика мифа. *Философия. Мифология. Культура.* Москва: Политиздат, 1991. С. 21–186.

5.3. Тахо-Годи А. А. Греческая мифология. – М.: Искусство, 1989.

5.4. Лосев А. Ф. Гомер. Москва: Молодая гвардия, 2006. 400 с.

URL: https://platona.net/load/knigi_po_filosofii/istorija_antichnaja/losev_a_f_gomer/7-1-0-2309

5.5. Шанин Ю. В. Олимпийские игры и поэзия эллинов: Гомер и классическая лирика VIII-V вв. до н. э. Киев: Вища школа: Изд-во при Киевском ун-те, 1980. 183 с.

5.6. Гаспаров М. Л. Древнегреческая хоровая лирика. Поэзия Пиндара. Поэт и поэзия в римской культуре. Катулл, или изобретатель чувства. Вергилий, или поэт будущего. Гораций, или золото середины. Овидий, или наука доброты. Овидий в изгнании. Басни Эзопа. Две традиции в легенде об Эзопе. Федр и Бабрий. Древнегреческая эпиграмма. Сюжетосложение греческой трагедии. Топика и композиция гимнов Горация. *Гаспаров М. Л. Избр. труды.* Москва: Языки русской культуры, 1997. Том I: О поэтах. С. 9–316. URL: https://www.studmed.ru/download/gasparov-ml-izbrannye-trudy-tom-i-o-poetah_461aa32da33.html

5.7. Пашченко В. Еллінський театр і його уславлені трагічні поети. *Давньогрецька трагедія.* Київ: Дніпро, 1981. С. 5-24. URL: http://ae-lib.org.ua/texts/pashchenko_theatre_ua.htm

5.8. Ярхо В. Н., Полонская К. П. Античная лирика. Москва Высшая школа, 1967. 212 с.

URL: <http://padabum.com/d.php?id=36151> або <https://it.b-ok2.org/book/3215610/458f53>

5.9. Чистякова Н. А. Эллинистическая поэзия: Литература, традиции и фольклор. Ленинград: Изд-во Ленинградского университета. 1988. 176 с.

URL: http://www.sno.pro1.ru/lib/chistyakova_ellinisticheskaya_poeziya/chistyakova_ellinisticheskaya_poeziya.pdf

5.10. Гаспаров М. Л. Занимательная Греция: Рассказы о древнегреческой культуре. Москва: Новое литературное обозрение, 1998. 384 с. URL: <http://demakov.spb.ru/library/gasparov-greece.pdf>

5.11. Аникст А. Теория драмы от Аристотеля до Лессинга. История учений о драме. Москва: Наука, 1967. 458 с. URL: http://krispen.ru/knigi/anikst_04.pdf

5.12. Ярхо В. Аристофан. Москва: Госиздат, 1954. 133 с.

5.13. Шталь И. В. Поэзия Гая Валерия Катулла. Типология художественного мышления и образ человека. Москва: Наука, 1977. 263 с.

5.14. Фоміна Г.В., Нямцу А.Є. Міф і легенда у загальнокультурному просторі: монографія. Чернівці: Рута, 2009. 239 с.

5.15. Наливайко Д. С. Мифология і сучасна література. *Всесвіт.* 1980. № 2. С. 170–182; № 3. С. 166–175.

6. Словники й інформаційні видання з історії античної літератури:

- 6.1. Словник античної міфології / відпов. ред. А. О. Білецький. 2-ге вид. Київ: Наук. думка, 1989. 240 с.
- 6.2. Античная культура. Литература, театр, искусство, философия, наука: словарь-справочник / под ред. В. Н. Ярхо. Москва: Высш. шк., 1995. 383 с. URL: <http://history.org.ua/LiberUA/5-06-003182-9/5-06-003182-9.pdf>
- 6.3. Мифологический словарь / гл. ред. Е. М. Мелетинский. Москва: Сов. энциклопедия, 1991. 736 с.

7. Антології та хрестоматії з історії середньовічної літератури:

- 7.1. Література західноєвропейського середньовіччя / за заг. ред. Н. О. Висоцької: навч. посібник. 2-ге вид. Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. 464 с. URL: <http://kozlyk.pu.if.ua/depart/ihor.kozlyk/resource/file/pdf/Література%20західноєвропейського%20середньовіччя.%202-ге%20вид.%202005%20р..pdf>
- 7.2. Зарубежная литература средних веков. Латин., кельт., скандинав., прованс., франц. литературы: учеб. пособие <хрестоматия> для студентов филол. спец. педин-тов. Изд. 2-е, испр. и доп. / сост. Б. И. Пуришев. Москва: Просвещение, 1974. 399 с. URL: https://www.academia.edu/10375745/Пуришев_Б.И._Зарубежная_литература_средних_веков_-_1974
- 7.3. Зарубежная литература средних веков. Нем., исп., итал., англ., чеш., польск., болг. литературы: учеб. пособие <хрестоматия> для студентов филол. спец. педин-тов. Изд. 2-е, испр. и доп. / сост. Б. И. Пуришев. Москва: Просвещение, 1975. 399 с.
- 7.4. Зарубежная литература средних веков: хрестоматия / сост. Б. И. Пуришев. Изд. 3-еБ испр. Москва: Высш. шк., 2004. 816 с. URL: <http://padabum.com/d.php?id=45058>

8. Підручники та посібники з історії середньовічної літератури:

- 8.1. Козлик І. В. Світова література доби Середньовіччя та епохи Відродження: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.]. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2011. 344, [1] с.: іл. Бібліогр.: с. 235–291. URL: <https://mega.nz/#!5e4D2ahC!AYYNGNznEbQmZ0XpNbr9DX2cNLXcy35K6ISsvSfkM6Y> або: [http://kozlyk.pu.if.ua/depart/ihor.kozlyk/resource/file/pdf/4-Світова%20література%20доби%20Середньовіччя%20та%20епохи%20Відродження%20\(2011\).pdf](http://kozlyk.pu.if.ua/depart/ihor.kozlyk/resource/file/pdf/4-Світова%20література%20доби%20Середньовіччя%20та%20епохи%20Відродження%20(2011).pdf)
- 8.2. Шаповалова М. С., Рубанова Г. Л., Моторний В. А. Історія зарубіжної літератури. Середні віки та Відродження: підручник для студ. держ. ун-тів. Вид. 3-є, перероб. і доп. Львів: Світ, 1993. 312 с. URL: [http://kozlyk.pu.if.ua/depart/ihor.kozlyk/resource/file/pdf/Львівський%20підручник%201993%20року\(1\).pdf](http://kozlyk.pu.if.ua/depart/ihor.kozlyk/resource/file/pdf/Львівський%20підручник%201993%20року(1).pdf)
- 8.3. История зарубежной литературы. Средние века и Возрождение: Учеб. для филол. спец. вузов / М. П. Алексеев, В. М. Жирмунский, С. С. Мокульский, А. А. Смирнов. Изд. 4-е, испр. и доп. Москва: Высш. шк., 1987. 414 с. URL: <http://svr-lit.ru/svr-lit/alekseev-izl-svv/index.htm>
- 8.4. Шалагінов Б. Б. Зарубіжна література: Від античності до початку ХІХ ст. Київ: Вид. дім „КМ Академія”, 2004. 360 с.

9. Наукова література з історії середньовічної літератури:

- 9.1. Литература Западной Европы Раннего Средневековья. Литература Западной Европы Зрелого Средневековья / А. Д. Михайлов, С. С. Аверинцев, М. Л. Гаспаров, Р. М. Самарин, Е. М. Мелетинский, Ю. Б. Виппер. *История всемирной литературы*: в 9 т. Москва: Наука, 1984. Т. 2. С. 438–592. URL: <http://feb-web.ru/feb/ivl/default.asp?feb/ivl/vl2/vl2.html>.
- 9.2. Курціус Е. Р. Європейська культура і і латинське середньовіччя / пер. з нім. А. Онишко. Львів: Літопис, 2007. 752 с. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Kurtsius_Ernst_Robert/Yevropeiska_literatura_i_latynske_serednovichchia.pdf
- 9.3. Гаспаров М. Л. Средневековые латинские поэтики в системе средневековой грамматики и риторики. *Гаспаров М. Л. Избр. труды*. Москва: Языки русской культуры, 1997. Том I: О поэтах. С. 590–660. URL: https://www.studmed.ru/download/gasparov-ml-izbrannye-trudy-tom-i-o-poetah_461aa32da33.html
- 9.4. Аникст А. Теория драмы от Аристотеля до Лессинга. История учений о драме. Москва: Наука, 1967. 458. URL: http://krispen.ru/knigi/anikst_04.pdf
- 9.5. Наливайко Д. Очима Заходу: Рецепція України в Західній Європі ХІ–ХVІІІ ст. Київ: Основи, 1998. 578 с.

URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk608627.pdf>

10. Словники й інформаційні видання з історії середньовічної літератури:

10.1. Аверинцев С. С. Софія–Логос. Словник. Київ: Дух і Літера, 1999. 464 с.

10.2 Искусство Средних веков и Возрождения. Энциклопедия. Москва: ОЛМА-ПРЕСС, 2001. 302 с.

Викладач доктор філологічних наук, професор І. В. Козлик

ШОСТИЙ СЕМЕСТР

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Зарубіжна література
Викладач (-і)	Канд. пед. наук, доцент Мартинець Алла Михайлівна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44
E-mail викладача	alla.martynec@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	Кредити ЕКТС 3 (90 годин)
Посилання на сайт дистанційного навчання	www://d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Обговорення завдань самостійної роботи та планів індивідуальної роботи.

2. Анотація до курсу

Навчальний курс висвітлює історію західноєвропейського літературного процесу періоду XVI-XVIII століття, представляючи літературу Відродження, бароко, класицизму раннього просвітництва та сентименталізму. Курс синтезує різні аспекти світогляду людства зазначених хронологічними рамками, серед яких релігійний, філософський, естетичний, і дає можливість познайомитися з образним мисленням, міфологічними уявленнями, християнською мораллю, поняттям про державне служіння митців. Представлені у курсі літературні напрямки представлені посередництвом знайомства із найвідомішими постатями письменників, їхньої взаємодії, найвідомішими творами.

3. Мета та завдання курсу

Познайомити студентів з особливостями і закономірностями розвитку західно-європейської літератури XIV-XVIII ст.

Познайомити студентів з процесом формування та становлення літератури XIV-XVIII ст. та кращими творами письменників окресленого періоду; розглянути найпопулярніші жанри та проблематику літератури; виокремити найяскравіші етапи становлення зарубіжної літератури; простежити основні зрушення у літературі XIV-XVIII ст.; пригадати найяскравіші імена митців, що створили шедеври світової літератури; відстежити взаємовпливи та запозичення, що відбулися у творчості українських та зарубіжних письменників.

4. Результати навчання (компетентності)

компетентності: виділяти основні типологічні характеристики даного етапу в розвитку літератури як переломного періоду в розвитку європейської цивілізації; визначати систему художніх напрямків та літературних жанрів епох Відродження, Бароко, Класицизму та Просвітництва; називати національну специфіку перебігу відродження, бароко, класицизму та просвітництва в літературах європейських країн та його хронологічні межі; ідентифікувати творчість провідних авторів доби, що вивчається (Д. Аліг'єрі, Ф. Петрарка, Джю Бокаччо, В. Шекспір, Сервантес, П.Корнеля, Ж.Расіна, Ж.-Б.Мольєра, П.Кальдерона, Дж.Мільтона, Дж.Донна, Ж.-Ж.Руссо, Д.Дідро, Вольтера, Д.Дефо тощо); усвідомлювати особливості рецепції окремих творів в українському контексті (переклади, перегуки, дослідження).

компетенції : інтерпретувати художній твір з використанням поліметодичних підходів до його аналізу; визначати головну ідею твору та аналізувати сутність авторського задуму; з'ясувати жанрово-стильові особливості твору; розкривати типологічні особливості певного жанру в конкретному творі; знаходити інтертекстуальні зв'язки та типологічні паралелі між різними творами різних літературних епох; визначати особливе місце даного періоду в загальносвітовому літературному континуумі; розкривати

особливості проблематики та поезики найвидатніших творів доби; зіставляти між собою різні літературно-художні явища як в межах, так і поза межами культурних епохи Відродження, бароко, класицизм, Просвітництво; проводити паралелі між певними феноменами зарубіжної словесності та відповідними типологічними явищами рідної літератури.					
5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття				Загальна кількість годин	
Лекції				12 години	
практичні				18 годин	
самостійна робота				60 годин	
Ознаки курсу					
Семестр 6	Спеціальність 035 Філологія 035.01 Українська мова і література		Курс (рік навчання) III	Нормативний / вибірковий Вибірковий	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
XIV століття як культурно-історична епоха : (Хронологічні межі доби відродження. Ренесансний гуманізм. Поняття про Реформацію. Вплив Реформації на духовне життя епохи Відродження).	Лекц.	28; 29; 30; 37; 57.	Опрацювати криичний матеріал за темою.		Згідно розкладу
Італійська латература: (Періодизація італійської літератури доби Відродження. Виникнення ренесансної лицарської поеми. Життя і творчість Ф. Петрарки. Новаторські засоби творчості поета. Життя і творчість Бокаччо. Рання і зріла творчість «Декамерон». Класифікація новел. Функція обрамлення).	Лекц., практ.	45; 48; 55; 57; 62; 63;	Опрацювати криичний матеріал за темою. Прочитати тексти: Данте «Божественна комедія», Бокаччо «Декамерон», Петрарка сонети.	5 балів	Згідно розкладу
Англійська література: (Життя і творчість В. Шекспіра.	Лекц., практ.	31; 59; 65; 62; 69; •	Опрацювати криичний матеріал за	5 балів	Згідно розкладу

Періодизація творчості. Образи Друга і Смаглявої дами. Жанрова своєрідність і сюжетні джерела п'єс. Трагічний конфлікт у трагедіях. Місце Шекспіра у світовій драматургії та доля його спадку в культурі Нового часу).			темою. Прочитати п'єси В. Шекспіра «Ромео і Джульєтта», «Гамлет», «Отелл», «Король Лір», «Макбет».		
Іспанська література : (Зв'язки іспанського гуманізму з католицькою традицією. Життя і творчість Сервантеса. Сюжет і композиція «Дон Кіхота». Дон Кіхот як «мудрць» і «божевільний». Фольклорно-міфологічне походження та функції Санчо Панси. Доля «Дон Кіхота» у культурі Нового часу).	Практ.	4; 5; 9; 16; 32; 65	Опрацювати криичний матеріал за темою. Прочитати роман Сервантеса «Дон Кіхот.»	5 балів	Згідно розкладу
Французька література: (Відродження у Франції. Творчість Франсуа Війона. Роман Франсуа Рабле «Гаргантюа і Пантагрюель»).	Лекц.	8; 32; 65; 66.	Опрацювати криичний матеріал за темою. Познайомитися з романом «Гаргантюа і Пантагрюель»		Згідно розкладу
XVII століття як культурно-історична епоха : (Літературні напрями Течії. Жанри. Поняття про літературу бароко. Особливості поетики та естетики бароко. Поняття про класицизм. Особливості поетики та естетики класицизму).	Лекц.	• • 44; 46; 66	Опрацювати криичний матеріал за темою.		Згідно розкладу
Іспанська література XVII століття : (Періодизація	Практ.	5; 10; 16; 20; 38; 42; 45	Прочитати твори Кальдерона «Саламейський	5 балів	Згідно розкладу

<p>іспанської літератури XVII століття Поезія бароко. Проза бароко. Творчість Педро Кальдерона. Проблема честі у п'єсі Саламейський алькальд? Філософсько-алегорична драма „Життя – це сон” Рецепція творчості Кальдерона на Україні).</p>			<p>алькальд», «Життя – це сон». Скласти схему «Співвідношення бароко з іншими художніми системами». Опрацювати критичний матеріал за темою.</p>		
<p>Англійська література XVII століття : (Провідні напрями та жанри. Поети метафізики у контексті європейського бароко. Парадокси Джона Донна. Творчість Мільтона як вершинне явище англійської літератури XVII ст. Художнє новаторство і традиції поеми „Втрачений рай”. Тираноборчі мотиви у поемі „Самсон-борець”).</p>	Лекц.	1; 2; 45; 49; 52; 67.	<ul style="list-style-type: none"> • Прочитати першу частин у поеми «Втрачений рай» та «Самсон-борець» • Опрацювати критичний матеріал за темою. 		Згідно розкладу
<p>Німецька літератури XVII століття : (Німецьке поетичне відродження. Проза Г. Гріммельсгаузена в контексті розвитку європейського роману XVI-XVII століття).</p>	Лекц.	17; 40; 43; 45; 52; 67	<p>Опрацювати критичний матеріал за темою. Прочитати роман Г. Гріммельсгаузена «Симплій Симпліссимус».</p>		Згідно розкладу
<p>Культурно-історична епоха класицизму : Поняття про класицизм. Особливості поетики та естетики французького класицизму. Мистецтво поезії” Н.Буало – програмний твір</p>	Лекц.	11 ; 33; 44; 46.	<p>Опрацювати критичний матеріал за темою.</p>		Згідно розкладу

<p>французького класицизму.</p> <p>Французька література XVII століття : (Трагікомедія П'єра Корнеля „Сід” як класицистичний твір. Полеміка навколо „Сіда”. „Андромаха” Жана Расіна на новому етапі розвитку класицизму у Франції. Періодизація творчого шляху Мольєра. Традиції й новаторства французького комедіографа. П'єса „Тартюф” як „висока комедія”. Аналіз п'єси „Міщанин-шляхтич”. Мольєр та Україна. Французькі класицисти та Український театр.</p> <p>Епоха просвітництва : (Літературні напрями, жанри. Естетика й поетика епохи Просвітництва. Поняття про сентименталізм. Основні представники просвітницького реалізму та сентименталізму в європейських національних літературах XVIII століття. Напрямок „рококо”.</p>	<p>Практ.</p> <p>Лекц.</p>	<p>11; 14; 47; 54; 58</p> <p>34; 21; 22; 24; 46</p>	<p>Опрацювати криичний матеріал за темою. Скласти таблицю «Новаторство драматургів-класицистів (П'єра Корнеля, Жана Расіна, Мольєра)». Законспектувати різні точки зору щодо періодизації творчості Мольєра.</p> <p>Опрацювати криичний матеріал за темою.</p>	<p>5 балів</p> <p>5 балів</p>	<p>Згідно розкладу</p> <p>Згідно розкладу</p>
<p>Англійська література періоду просвітницького класицизму Творчість Данієля Дефо. Роман Д.Дефо „Робінзон Крузо”. Робінзонада у світовій літературі. Творчість Джонотана Свіфта. Діяльність письменника як</p>	<p>Практ.</p>	<p>1; 13;19; 27; 34; 46; 60; 61; 64; 70</p>	<p>Опрацювати криичний матеріал за темою. Прочитати романи Д.Дефо «Пригоди Робігзона Крузо», Та Дж. Свіфта «Мандри Гуллівера» та</p>	<p>5 балів</p>	<p>Згідно розкладу</p>

<p>памфлетиста. Роману „Мандри Гул лівера”. Новаторство Філдінга-романіста. Роман Філдінга „Історія Тома Джонса, Знайди”. Творчість Р.Шерідана, Л.Стерна. Особливості Е.Юнга, Т.Грейя, В.Блейка. Творчість Роберта Бернса. Народнопісенна основа поезії Бернса).</p>			<p>памфлети Свіфта «Битва книг», «Казка бочки» Занотувати провідні ідеї, представлені у творах.</p>		
<p>Німецька література XVIII століття Періодизація розвитку літератури ХУІІІ ст. Поняття „веймарського класицизму”, „штюрмерства”. Лессінг як критик та теоретик драми. Трагедія „Емілія Галотті”. Творчий шлях Шиллера. Шиллер як учасник руху „Буря і натиск”. П'єса «Розбійники». Проблема суспільної нерівності у драмі „Підступність і кохання”. Періодизація творчості Гете. Гете як представник напряму „веймарський класицизм”. Поетичне новаторство письменника. Сентиментальний характер роману „Страждання молодого Вертера”. Трагедія „Фауст”. Всесвітньо-історичне значення „Фауста” Гете).</p>	Практ.	3; 7; 12; 25; 39; 36; 45; 50; 51; 66	<p>Опрацювати криичний матеріал за темою. Прочитати твори Е.Лессінга «Емілія Галлотті», Шиллера «Розбійники», «Підступність і кохання», Гете «Страждання молодого Вертера» та «Фауст». Порівняйте поезію Шиллера та Гете. Знайдіть схожі та відмінні риси.</p>	5 балів	Згідно розкладу
<p>Французька література ХVІІІ століття : (Особливості жанру</p>	Практ.	4; 6; 15; 34; 35; 45; 68	<p>Опрацювати криичний матеріал за</p>	5 балів	Згідно розкладу

<p>філософської повісті та їх художній вияв у творі Вольтера „Кандід”. Філософія оптимізму та песимізму на прикладі образів Пан глоса та Мартина. Ідея творчої праці у повісті „Простак”. Діяльність енциклопедистів. Втілення у романі „Черниця” філософсько-естетичних поглядів Дідро. Погляди Бомарше. Бомарше – автор трилогії про Фігаро. П’єса „Шалений день, або одруження Фігаро”).</p>			<p>темою. Прочитати повісті Вольтера «Простак» та «Кандід», роман Д.Дідро «Черниця», комедію Бомарше Шалений день, або одруження Фігаро». Занотувати у робочий зошит новаторства французьких просвітників.</p>		
---	--	--	--	--	--

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу

Оцінювання проводиться за стобальною системою, з якої 50 балів студент збирає протягом семестру, а 50 балів відводиться на іспит (Див.: пункт „9.3. Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»)..

Загальні 100 балів включають: 25 балів за практичні заняття, 10 балів контрольна робота, 15 балів самостійна робота, 50 балів іспит.

Вимоги до письмової роботи

Концептуально конкретне і емпірично верифіковане висвітлення питання.

Семінарські заняття
Умови допуску до підсумкового контролю

Відповідь оцінюється у площині п’ятибальної системи. Виконання усіх запланованих програмою дисципліною форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів допуску до іспиту складає не менше 25 балів.

7. Політика курсу

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf> і Положення 2 https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc

• Рекомендована література

- Аникин Г. В., Михальская Н. П. История английской литературы. М., 1975. С. 94-103.
- Аникст А. Джон Мильтон и его поэма «Потерянный рай». Москва, 1982. С. 5-20.
- Аникст А.М. Творческий путь Гете. Москва, 1986. 543 с.
- Анисимов И. И. Французская классика со времен Рабле до Романа Роллана. Статьи,

очерки, портреты. Москва, 1977. 334 с.

- Антологія іспанської літератури доби бароко. Вікно в світ. 2000. № 3. С. 83-159.
- Артамонов С.Д. Вольтер и его век. Москва, 1980. 220 с.
- Басюк Ж. Боротьба добра і зла – рушійна сила розвитку світу. (За трагедією Гете «Фауст»). Тижневик «ЗЛ». 2004. № 46. С. 9-11
- Бахтин М.М. Творчество Франсуа Рабле и народная культура Средневековья и Ренессанса. Москва, 1965.
- Борецький М. Мігель де Сервантес Сааведра. Тема. 2002. № 3. С. 51-72.
- Борецький М. Дон Педро Кальдерон де ла Барка. Віхи життя і творчості (1600–1681). Тижневик «ЗЛ». 2000. № 9. С. 5-7, 10.
- Борецький М.І. Класицизм і його різновиди. Всесвіт. літ. в серед. равш. закладах України. 1998. № 12. С. 46-47.
- Борецький М. І. Сентименталізм. Романтизм (матеріали до вивчення теоретичних тем). Всесвітня література. 1999. № 10. С. 55-59.
- Брандис Є. Нашадки Робінзона Крузо. Про Робінзонаду світу. Всесвіт. 1970. № 7. С. 157-160.
- Булгаков М. Жизнь господина де Мольера. М., 1980. 175 с.
- Гачев Д. И. Эстетические взгляды Дидро. Москва, 1961. 188 с.
- Гвоздьов А. Іспанська література XVI–XVII ст. Всесвітня література та культура. 2004. № 12. С. 7-10.
- Гінзбург Л. Немецкая поэзия барокко. Всесвітня література та культура. 2004. № 7. С. 10-12.
- Гликман М. Д. Мольер: Критико-биографический очерк. М.-Л., 1966.– 279 с.
- Гречанюк С. Свіфт: Ерозія утопії чи віра в людину? Гречанюк С. Вічні книги. Київ, 1988. С. 193-223.
- Данченко І. Трагічна іронія людської долі. До аналізу ідейно-естетичних засад філософської драми «Життя – це сон» П. Джон Донн: портрет на фоні епохи. Літературное обозрение. 1997. №5. С. 3-51.
- Елистратова А. Английский роман эпохи Просвещения. Москва, 1966. 469 с.
- Жанровые разновидности романа в зарубежной литературе XVIII–XX веков. Киев-Одесса, 1985. С. 9-41.
- Жованик Л. Основні проблеми й конфлікти п'єси Мольєра «Міщанин-шляхтич». Тижневик «ЗЛ». 2004. № 45. С. 4-7.
- Западноевропейский роман эпохи Просвещения. Проблемы типологии. Киев-Одесса, 1983. 140 с.
- Затонський Д. Пізнати світ. Метод. нотатки до I частини «Фауста» Гете. Вікно в світ. 1999. № 3. С. 47-50.
- Калина Г. Цілувати копито («нелюдське» ідеальне суспільство в романі-антиутопії Свіфта «Мандри Гуллівера»). Гречанюк С. Пізнання і розчарування (діяльність Дж. Свіфта). Шалагінов Б. Кому відпиляти потилицю? (Життя і творчість Дж. Свіфта). Тижневик «ЗЛ». 1999. № 21. С. 1-3, 5, 7-8.
- Катеринчук О. М. «Робінзон Крузо» як сюжетна модель світової робінзонади. Всесвітня література. 2004. № 10. С. 15-16.
- Козлик І.В. Світова література доби середньовіччя та епохи Відродження. Івано-Франківськ, 2011. 344 с.
- Кузнецов Б. Г. Идеи й образи Возрождения. Москва, 1979.
- Культура эпохи Возрождения и Реформации. Ленинград, 1981.
- Куцевол О. М. Світ Шекспіра: Посібник для вчителя, 2003.

- Кучинський Б. Іспанська література епохи Сервантеса. Наукові записки. Серія: філологічні науки. Випуск 96 (1). С. №39-46 (URL : <http://dspace.kspu.kr.ua/js>)
- Лімборський І. В. Класицизм як художньо-естетична система: етапи становлення, художні форми, національні варіанти. Зар. літ. в навч.закл. 2004. № 2 С. 2-6.
- Лімборський І. В. Просвітництво у дзеркалі постмодерного світу. Всесвітня література та культура. 2007. № 10. С. 2-4.
- Лімборський І. В. Вольтер і Україна. Заруб. літ. в навч. закл. 1999. № 3. С. 48-50.
- Логвин Г. Розбиті серця: Фердинанд і Луїза. Ф.Шіллер «Підступність і кохання», 9 кл. Зар. літ. в навч. закл. 1999. № 11. С. 43-47.
- Лосев А.Ф. Эстетика Возрождения. Москва, 1978.
- Мележик В. Бароко як культурна система. Тижневик «ЗЛ». 2004. № 43. С. 1-6.
- Миримский М. «Страдания юного Вертера» (Гете). Миримский М. Статьи о классиках. Москва, 1966. С. 69-79.
- Морозов А. А. «Симплициссимус» и его автор. Ленинград, 1972. 206 с.
- Назарець В. «Яка все ж таки у мене дивна доля» (Творчий шлях Бомарше). Заруб. літ. в навч. закл. 1999. № 11. С. 51-54.
- Наливайко Д. Бароко і драма Кальдерона «Життя – це сон». Тема. 2000. № 1. С. 5-17.
- Наливайко Д. Сльози вітчизни. Всесвіт. № 4. 1980. С. 133-134.
- Наливайко Д. С. Искусство: направления, течения, стили. Київ, 1981. 285 с.
- Ніколенко О. Вивчення поеми Данте «Божественна комедія» в 9 класі. Всесвіт. літ. та культ. в навч. закл. 2001. №6. С.12-25.
- Ніколенко О. М. Бароко, класицизм, просвітництво. Література XVII—XVIII століть: Посібник для вчителя. Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2003. 224 с. Стріха М. Данте Аліг'єрі та його «Божественна комедія». Зарубіжна література у навчальних закладах.1996. №5,6. С.41.
- Рогозинський В., Рогозинська В. Класицизм Мольєра: він знав Журдена і Тартюфа. Всесвітня література та культура. 2005. № 7. С. 23-24.
- Савчук Р. П. Данте Аліг'єрі. Всесвітня література. 1996. №8. С.35-37
- Самарин Р М. Трагедия Джона Донна Вопросы литературы. 1973. № 3. С. 162-178.
- Сахновський-Панкеев В. В. Лессінг і наука про драму. Всесвітня література та культура. 2004. № 7. С. 22-24.
- Скварчинська С. Автор «Вертера» как художественный образ забытой повести. Перев. с польск. Сравнительное изучение литератур. Ленинград, 1976. С. 391–397.
- Соколянський М. Через хребти століть: До 250-річчя з дня народж. Дж. Мільтона. Всесвіт. 1983. № 12. С. 127-128.
- Стоппард Т. Розенкранц и Гильденштерн мертвы. Иностранная литература. 1990. № 4. С.83-138.
- Стороженко Л. Театр Мольєра: традиції і новаторство. Всесвітня література та культура. 2002. № 12. С. 44-48.
- Стріха М. Данте Аліг'єрі та його «Божественна комедія». Зарубіжна література у навчальних закладах.1996. №5,6.-С.41.
- Савчук Р. П. Данте Аліг'єрі. Всесвітня література. 1996. №8. С.35-37.
- Типология и периодизация эпохи Возрождения. Москва. 1978.
- Традиції Мольєра в українській літературі. Тижневик «ЗЛ». 2001. № 43. С. 11.
- Урнов М. В. Вехи традиции в английской литературе. Москва, 1986.
- Урнов Д. М. Дефо. Москва, 1990. 253 с.
- Урнов Д. М. Робинзон и Гулливер. Судьба двух литературных героев. Москва, 1973. 89 с.
- Хлодовский Р. Франческо Петрарко. Пoesия гуманизма. Москва, 1974.

- Шалагінов Б. Б. Данте Аліг'єрі та його шедевр «Божественна комедія». Заруб. літ. в шк. України. 2006. №10. С.8-13.
- Шалата О. «Робінзон Крузо» у світлі біблійної тематики. Слово і час. 1997. № 5. С. 53-55.
- Шаповалова М. С. Історія зарубіжної літератури: Середні віки та Відродження. Львів, 1982. 440 с. (URL: <http://www.ae-lib.org.ua/texts/shapovalova>)
- Шалагінов Б. Б. Зарубіжна література від античності до початку XIX сторіччя: Історико-естетичний нарис. Ківи, 2004. 360 с.
- Шалагінов Б. Б. Твори Дж. Мільтона «Втрачений рай», «Повернений рай». Всесвітня література та культура. 2005. № 1. С. 12-14. Шалагінов Б. Класики і романтики. Штудії з історії німецької літератури XVIII-XIX століть. Київ, 2013. 440 с. Шевченко Н. В. Зарубіжна література. Практичний довідник. Харків, 2010. 496 с.
- Шалагінов Б. Б. Література «просвітницького раціоналізму» у Франції. Всесвіт. літ. та культ. 2004. № 2. С. 40-46. Шухорова А. Сигал Н. П'єр Корнель. М.-Л., 1957. 123 с.
- Шевченко Н.В. Зарубіжна література. Практичний довідник. Харків, 2010. 496 с.
- Ялтанець Т. Л. Сатира англійського просвітника. Урок за романом Дж. Свіфта «Мандри Гуллівера». Всесвітня література. 2003. № 11. С. 27-28.

Викладач кандидат педагогічних наук, доцент А.М.Мартинець

СЪОМНИЙ СЕМЕСТР

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Зарубіжна література
Викладач (-і)	к.ф.н., доц. Ткачук Тамара Олексіївна, асист. Мурейко Анна Борисівна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44
E-mail викладача	tamara.tkachuk@pnu.edu.ua anna.mureiko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	90 годин/3.0 кредитів ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Консультації проводяться щовівторка і щочетверга з 15.00 по 16.00. Також консультації можливі в день проведення лекцій чи практичних занять. Консультації можуть проводитися через онлайн ресурси за попередньою домовленістю.
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальний курс “Зарубіжна література” спрямований на опанування студентами знань про основні тенденції та процеси у зарубіжній літературі кінця XVIII – XIX століть, вивчення творчості найвідоміших письменників періоду романтизму та реалізму. Важливим завданням курсу є долучення молоді до культурної скарбниці людства, до загальнолюдських цінностей, збагачення їхнього духовного світу знаннями із зарубіжної літератури, формування естетичних смаків, високої загальної та читацької культури. Невід’ємною складовою курсу є поглиблення знань з історії та теорії літератури, а також компаративістики</p>	
3. Мета та завдання курсу	
<p>Метою курсу є ознайомлення студентів із особливостями літературних епох романтизму та реалізму, отримання знань про новаторство, основні тенденції їх розвитку в Європейських країнах та США. Розвивати естетичні смаки та формувати високу читацьку культуру здобувачів освіти; здійснення поглибленого аналізу найвидатніших творів світової літератури кінця XVIII – XIX ст., особливу увагу приділити творам, які входять до шкільної програми та програми інших середніх навчальних закладів. Під час викладання курсу враховувати специфіку фахової підготовки студентів факультету іноземних мов, розширити їхню літературну освіту, поглибити розуміння художнього слова, звернути особливу увагу на компаративний аспект викладання літератури; звернути особливу увагу на міжпредметні зв'язки і самостійне опрацювання студентами історико-літературного матеріалу.</p> <p>Завдання. Сприяти формуванню у здобувачів літературної освіти, навичок самостійної роботи, здатності аналізувати складні літературні явища, досліджувати творчу лабораторію письменника, випрацювати науковий і методичний підходи у вивченні художньої структури творів різних жанрово-видових форм.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Володіти знаннями про основні тенденції розвитку світової літератури кінця XVIII – XIX століть; про особливості творчого шляху найвизначніших майстрів слова епохи романтизму та реалізму та їхній внесок у розвиток світової літератури; застосовувати на практиці принципи й методи аналізу художнього тексту; виокремлювати особливості образного мислення, характерного для різних періодів та їхні прояви у художніх творах; знати літературно-художній контекст минулого, що забезпечує входження в сучасне літературне життя; орієнтуватись у світовому літературному процесі; вміти визначати основні риси романтизму і реалізму та їхні відмінності від попереднього та наступного літературних напрямів; визначати основні традиції та новаторство митців, творчість яких</p>	

вивчається згідно програмових вимог; здійснювати аналіз художнього твору на імагологічному, жанрово-композиційному рівнях; аналізувати художні тексти, розглядаючи їх як культурний універсум.					
5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття				Загальна кількість годин	
лекції				12	
практичні заняття				18	
самостійна робота				60	
Ознаки курсу					
Семестр		Спеціальність		Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VII		035 Філологія 035.01 Українська мова і література		IV	вибірковий
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання , год	Вага оцінки	Термін виконання
Романтизм як літературний напрям і рух. Німецький романтизм. Творчість Е. Т. А. Гофмана <i>Основні риси романтизму. Соціально-історичний ґрунт його розвитку, філософські основи. Романтизм і класицизм. Течії в літературі романтизму. Головні художні відкриття письменників-романтиків. Характерні риси німецького романтизму. Основні школи німецького романтизму. Спільні й відмінні ідеї Гротескно-фантастичний романтизм у творчості Е. Т. А. Гофмана (1776–1822). Основні етапи творчості письменника. Творчий метод письменника.</i>	Лекція, практичне	Берковский Н. Романтизм в Германии / Н. Берковский. – М., 1973. Ванслов В. В. Эстетика романтизма / В. В. Ванслов. – М., 1966. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XIX – поч. XX століття: Навч. посібник / Г. Й. Давиденко, О. М. Чайка. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 400 с. Дмитриев А. Проблемы иенского романтизма. – М., 1975. История зарубежной литературы XIX века. / под. ред. Н. Михальской. – М., 1991. Ковалева О. В. Зарубежная литература XIX века. Романтизм / О. В. Ковалева, Л. Г. Шахова. – М.: Оникс, 2005. – 272 с. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / [кер. проекту А. Волков]. – Чернівці: Золоті литаври, 2001. – 636 с.	Опрацювати відповідні наукові джерела, 4 год.	4 бали	згідно з розкладом, упродовж навчального семестру

		<p>Манн Ю. В. Мирская художественная культура. XIX век. Литература (+CD) / Ю. В. Манн, О. В. Стукалова, Е. П. Олесина. – СПб.: Питер, 2007. – 464 с.</p> <p>Наливайко Д. Зарубіжна література XIX сторіччя. Доба романтизму: Підручник / Наливайко Д., Шахова К. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. – 416 с.</p> <p>Федоров Ф. П. Эстетические взгляды Э. Т. А. Гофмана. – Рига, 1972.</p> <p>Шалагінов Б. Б. Німецький романтизм і містичне / Б. Б. Шалагінов // Поетика містичного : кол. моногр. / [упоряд. О. Червінської]. – Чернівці : Чернів. нац. ун-т, 2011.</p> <p>Шамрай А. П. Ернст Теодор Амадей Гофман. Життя і творчість / А. П. Шамрай. – К., 1969.</p> <p>Эстетика немецкого романтизма. Под. ред. А. В. Михайлова. – М., 1987.</p>			
<p>Естетичні основи англійського романтизму. Творчість Дж. Байрона. <i>Творчість поетів-лейкістів: В. Вордсвордта, С. Кольриджа, Р. Сауті. Тенденції англійського романтизму. Вальтер Скотт – зачинатель жанру історичного роману. Естетичні погляди Дж. Байрона. Художні особливості, тематика і проблематика творів письменника. Ліро-</i></p>	<p>Лекція, практичне</p>	<p>Герасимчук Л. Часові наперекір // Дж. Байрон. Лірика. – К., 1982.</p> <p>Дьяконова Н. Я. Лирическая поэзия Байрона. – М., 1975.</p> <p>Дьяконова Н. Я. Английский романтизм (Проблемы эстетики). – М., 1978.</p> <p>История зарубежной литературы XIX века. / под. ред. Н. Михальской. – М., 1991.</p> <p>Кузик Д. Повний український переклад “Дон-Жуана” // Жовтень. – 1987. – №1</p> <p>Матвіїшин В. Г. Англійський бард і</p>	<p>Опрацювати відповідні наукові джерела, 4 год.</p>	<p>4 бали</p>	<p>згідно з розкладом, упродовж навчального семестру</p>

<p>епічна поема «Паломництво Чайльда-Гарольда». Романтичний характер «Східних поем». Байронізм у європейському письменстві, «байронічний герой».</p>		<p>Україна // Всесвіт. – 1988. – № 1. Матвіїшин В.Г. Образ гетьмана Івана Мазепи в західноєвропейському красному письменстві // Обрії. – 1997. – № 1-2. Матвіїшин В.Г. Романтизм як літературний напрям XIX ст. // Вертикаль. – 1998. – № 1. Наливайко Д., Шахова К. Зарубіжна література XIX ст. Доба романтизму. – К., 1997. Павличко С. Д. Джордж Байрон. Життя і творчість. – К., 1988. Франко І. Лорд Байрон // Франко І. Зібрання творів: У 50 т. – Т. 29. – К., 1981.</p>			
<p>Особливості французького романтизму. Творчість В. Гюго. <i>Своєрідність французького романтизму. Творчість письменників- зачинателів романтизму у Франції. Життєвий і творчий шлях В. Гюго. Роман В. Гюго “Собор Паризької Богоматері” як романтичний твір, історія створення роману, історична дійсність у романі.</i></p>	<p>Лекція, практич не</p>	<p>Евнина Е. М. Виктор Гюго. Очерк творчества. – М., 1976. Коломієць Л. А. «Гюго – це цілий світ» (О. де Бальзак) // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 1999. – № 12. – С. 21-23. Колосова Н. «Что может заключать в себе бутылка чернил?» Роман В. Гюго «Собор Парижской Богоматери» в культурологическом контексте // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. – 2000. – № 6. – С. 39-44. Матвіїшин В. Г. Морально- етична проблематика у творчості В. Гюго // Вісник Прикарпатського університету. Філологія. – Вип. 3. – 1999. Матвіїшин В. Г. Українські інтерпретації поезії В. Гюго // Матвіїшин В. Г. Українсько-французькі літературні зв'язки XIX – поч. XX ст. – Львів, 1989.</p>	<p>Опрацюв ати відповід ні наукові джерела, 4 год.</p>	<p>4 бали</p>	<p>згідно з розкладом, упродовж навчального семестру</p>

		<p>Моруа А. Олімпіо, або життя Віктора Гюго. – К., 1974.</p> <p>Наливайко Д. Романтизм про Середньовіччя // Зарубіжна література. – 2002. – № 6. – С. 2-5.</p> <p>Наливайко Д., Шахова К. Зарубіжна література ХІХ ст. Доба романтизму. – К., 1997.</p> <p>Наливайко Д.С. Віктор Гюго. Життя й творчість. – К., 1976.</p> <p>Реизов Б. Г. Французский роман ХІХ века. – М., 1977.</p> <p>Сафронова Н. Н. Виктор Гюго. – М., 1989.</p> <p>Хроменко І. Великий романтик В. Гюго // Зарубіжна література в навчальних закладах. – 2001. – №1. – С. 55-62.</p> <p>Хроменко І. Один день із життя середньовічного Парижа // Зарубіжна література. – 2002. – № 6. – С. 6–9.</p> <p>Шевченко В. Віктор Гюго в контексті європейського романтизму // Зарубіжна література. – 2003. – № 5. – С. 2–10.</p>			
<p>Американський романтизм. Творчість Е.А. По. <i>Національні особливості та специфіка американського романтизму. Періодизація. Соціально-критична проблематика у романтичному зображенні дійсності першого покоління американських романтиків (В. Ірвінг, Ф. Купер). Тема фронтиру та фронтирсмена. Аболюціонізм в американському романтизмі</i></p>	Практичне	<p>Анастасьев Н. Э. По и его рассказы // По Э. Рассказы. – М., 1980.</p> <p>Боброва Н. Романтизм в американской литературе ХІХ века. – М., 1975</p> <p>Ковалев Ю. “Молодая Америка”. – Л., 1971.</p> <p>Ковалев Ю. Мелвилл и американский романтизм. – Л., 1972.</p> <p>Ковалев Ю. Эдгар По. Новеллист и поэт. – Л., 1984.</p> <p>Литературная история Соединенных Штатов Америки: В 3 т. – Т. 2. – М., 1978.</p> <p>Наливайко Д., Шахова К. Зарубіжна література ХІХ ст. Доба</p>	Опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год.	4 бали	згідно з розкладом, упродовж навчального семестру

<p>(Г. Лонгфелло, Г. Бічер-Стоу). Трансценденталізм Ралфа Емерсона та Генрі Торо. Трагічне світосприйняття та американський індивідуалізм у творах пізніх романтиків Г. Мелвілла та Н. Готорна. Е. А. По – американський поет, новеліст, критик, засновник детективного жанру у світовій літературі.</p>		<p>романтизму. – К., 1997. Романтические традиции американской литературы XIX века и современность. Под ред. Я. Засурского. – М., 1982.</p>			
<p>Реалізм як літературний напрям і рух. Творчість П. Меріме. (Основні риси реалізму. Філософсько- естетичні основи реалізму. Головні художні відкриття письменників- реалістів. Життєвий і творчий шлях П. Меріме. П. Меріме як засновник психологічної реалістичної новели. Україна у творчості письменника.)</p>	<p>Лекція, практич не</p>	<p>История зарубежной литературы XIX века/ Под ред. А.С. Дмитриева: В 2 ч. - М.: Изд-во Моск. ун-та, 1979. - Ч. 1. – 572 с. История зарубежной литературы XIX века/ Под ред. А.С. Дмитриева: В 2 ч. - М.: Изд-во Моск. ун-та, 1983. - Ч. 2. – 543 с. История французской литературы: В 4-х т. - М: Изд-во АН СССР, 1956. - Т.2. – 728 с. Матвіїшин В. Г. Українсько-французькі літературні зв'язки XIX – поч. XX ст. – Львів, 1989. Мелетинский Е. М. Историческая поэтика новеллы. – М.: Главная редакция восточной литературы издательства «Наука», 1990. - 279 с. Мериме – Пушкин: Сборник / Сост. З. И. Киринозе. – М.: Радуга, 1987. – На франц. и русск. яз. – 432 с. Реизов Б.Г. Французский роман XIX века. - М.: Высш.шк., 1977. – 303 с.</p>	<p>Опрацюв ати відповід ні наукові джерела, 4 год.</p>	<p>4 бали</p>	<p>згідно з розкладом, упродовж навчального семестру</p>
<p>Французький реалізм. Творчість Оноре де Бальзака. Розвиток французького реалістичного роману</p>	<p>Лекція, практич не</p>	<p>Забабурова Н. В. Французский психологический роман / Н. В. Забатурова. – Ростов н/Д.: Изд-во Ростов. ун-та,</p>	<p>Опрацю- вати відповід ні</p>	<p>4 бали</p>	<p>згідно з розкладом, упродовж навчального</p>

<p><i>XIX ст. Життєвий і творчий шлях О. де Бальзака. «Людська комедія» як відображення широкої панорами суспільства XIX століття. Жанрова своєрідність, ідейно-тематичний задум, композиція «Людської комедії». Соціально-психологічний роман «Батько Горіо». Втілення принципів історизму, соціального детермінізму, психологічного аналізу та типізації у романі. Романтичні риси у творі. Своєрідність художньої манери письменника. Україна в житті письменника.</i></p>		<p>1992. – 223 с История зарубежной литературы XIX века/ Под ред. А.С. Дмитриева: В 2 ч. - М.: Изд-во Моск. унта, 1979. - Ч. 1. – 572 с. История зарубежной литературы XIX века/ Под ред. А.С. Дмитриева: В 2 ч. - М.: Изд-во Моск. унта, 1983. - Ч. 2. – 543 с. История французской литературы: В 4-х т. - М.: Изд-во АН СССР, 1956. - Т.2. – 728 с. Кучборская Е.П. Творчество Бальзака. - М.: Высш. шк., 1970. – 254с Наливайко Д.С. Спільність і своєрідність: Українська література в контексті європейського літературного процесу / Д.С. Наливайко. — К. : Дніпро, 1988. — 395 с. — (Наукове видання). 6. Наливайко Д.С. Оноре Бальзак. Нарис життя і творчості / Д.С. Наливайко. — К. : Дніпро, 1985. — 198 с. Реизов Б.Г. Стендаль. Философия истории. Политика. Эстетика. - Л.: Наука, 1974. - 372с. Реизов Б.Г. Французский роман XIX века. - М.: Высш.шк.,1977. – 303 с.</p>	<p>наукові джерела, 4 год.</p>		<p>семестру</p>
<p><i>Творчість Фредерика Стендаля. Життєвий і творчий шлях Ф. Стендаля. Трактат «Расін і Шекспір» як маніфест французького реалізму. Втілення принципів історизму, соціального детермінізму, психологічного аналізу та типізації у романі Ф. Стендаля «Червоне і чорне». Художній метод письменника.</i></p>	<p>Лекція, практичне</p>	<p>Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття: навч. посібник / Г. Й. Давиденко, О. М. Чайка. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 400 с. Зарубіжні письменники: Енциклопедичний довідник. У 2 т. / За ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. Затонский Д. В. Стендаль / Д. В. Затонский //</p>	<p>Опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год.</p>	<p>4 бали</p>	<p>згідно з розкладом, упродовж навчального семестру</p>

		<p>История всемирной литературы : в 9 т. – М. : Наука, 1989. Т. 6. – 1989. – С. 185–195.</p> <p>История зарубежной литературы XIX века/ Под ред. А.С. Дмитриева: В 2 ч. - М.: Изд-во Моск. ун-та, 1979. - Ч. 1. – 572 с.</p> <p>История зарубежной литературы XIX века/ Под ред. А.С. Дмитриева: В 2 ч. - М.: Изд-во Моск. ун-та, 1983. - Ч. 2. – 543 с.</p> <p>История французской литературы: В 4-х т. - М: Изд-во АН СССР, 1956. - Т.2. – 728 с.</p> <p>Кучборская Е.П. Творчество Бальзака. - М.: Высш. шк., 1970. – 254с.</p> <p>Моруа А. Три Дюма. Литературные портреты / А. Моруа. – Кишинёв, 1974. – С. 471–486.</p> <p>Обломиевский Д.Д. Бальзак. - М.: Гослитиздат, 1962. - 588с.</p> <p>Овруцька І. М. Стендаль. Життя і творчість / І. М. Овруцька. – К. : Дніпро, 1983. – 176 с.</p> <p>Простяк Л. «Все його життя було тільки довгим готуванням до нещастя...»: модульне заняття за романом Стендаля»Червоне і чорне» / Л. Простяк // Зарубіжна література в школах України. – 2017. – № 1. – С. 6 – 10.</p> <p>Реизов Б. Г. Почему Стендаль назвал свой роман "Красное и чёрное"? / Б. Г. Реизов // Из истории европейских литератур. – Л., 1970. – С. 170–186</p> <p>Реизов Б.Г. Из истории европейских литератур -</p>			
--	--	--	--	--	--

		Л.: Изд-во Ленингр. ун-та, 1970. - С. 170-249 (гл. о Стендале, Ж. Санд, В.Гюго) Реизов Б.Г. Стендаль. Философия истории. Политика. Эстетика. - Л.: Наука, 1974. - 372с. Реизов Б.Г. Французский роман XIX века. - М.: Высш.шк., 1977. - 303 с. Ружевиц Т. М. У погоню за щастям: (за романом Стендаля «Червоне і чорне») / Т. М. Ружевиц, Я. І. Ружевиц // Зарубіжна література в школах України. – 2006. – № 7–8. – С. 22–24.			
Англійський реалізм. Творчість Чарльза Діккенса. <i>Своєрідність англійського реалізму XIX ст. Життєвий і творчий шлях Ч. Діккенса. Історія написання роману «Домбі і син». Особливості тематики і проблематики роману «Домбі і син». Дитячі образи. Урбанізм письменника. Ідейно-естетичний зміст «Різдвяної пісні у прозі» Ч. Діккенса. Поєднання рис романтизму, реалізму та просвітництва у повісті. Творчий метод Ч. Діккенса.</i>	Практичне	Аникст А.А. История английской литературы. - М: Учпедгиз, 1956. - С. 204-370 Діккенс Ч. Передмова до роману «Пригоди Олівера Твіста» / Чарльз Діккенс. Пригоди Олівера Твіста. – К.: «Дніпро», 1987. – С.16-19. Зарубежная литература XIX века. Романтизм. Критический реализм: Хрестоматия/ Под ред. Я.Н. Засурского - М.: Просвещение, 1979 Ивашева В.В. Английский реалистический роман XIX века в его современном звучании. - М.: Сов. писатель, 1973. – 460 с. Ивашева В.В. Творчество Диккенса. – М: Изд-во Моск.ун-та, 1954. – 471 с. История английской литературы: В 3-х т. - М.: Изд-во АН СССР, 1953-1955. - Т.2, вып. 1-2 История зарубежной литературы XIX века/ Под ред. А.С. Дмитриева: В 2 ч. - М.: Изд-во Моск. ун-та, 1979.	Опрацювати відповідні наукові джерела, 2 год.	4 бали	згідно з розкладом, упродовж навчального семестру

		<p>- Ч. 1. – 572 с. История зарубежной литературы XIX века/ Под ред. А.С. Дмитриева: В 2 ч.- М.: Изд-во Моск. ун-та, 1983. - Ч. 2. – 543 с. Клименко Е.И. Английская литература I пол. XIX века. - Л: Изд-во Ленингр. ун-та, 1971. – 235 с. Михальская Н.П. Чарльз Диккенс. - М: Просвещение, 1987. – 127 с. Ніколенко О. М. Зарубіжна література XIX ст. / О. М. Ніколенко. — Київ: Видавничий центр "Академія", 1999. — 360 с. Півнюк Н. Соціальні контрасти та моральні конфлікти у висвітленні Ч.Діккенса // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 1999. – № 4. – С. 55-58. Султанов Ю. Принципы добра. Художественный мир Ч.Диккенса // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. – 2001. – №9. – С. 51 – 56. Уилсон Э. Мир Чарльза Диккенса. - М: Прогресс, 1966. – 270 с. Черненко М. Специфіка англійського реалізму у творчості Ч.Діккенса // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 1999. – № 4. – С. 55. Шахова К. Усупереч антивихованню // Зарубіжна література. – 2004. – № 6-7. – С. 24-26.</p>			
Підсумкова контрольна робота	Контрольна робота	Аникст А.А. История английской литературы. - М: Учпедгиз, 1956. - С.	Виконання	8 балів	згідно з розкладом,

	<p>204-370 Васильев Є. Романтизм // Галич О., Назарець В., Васильев Є. Теорія літератури. – К.: Либідь, 2001. – С. 370–378.</p> <p>Гром'як Р. Історія української літературної критики (від початків до кінця ХІХ століття) / [посібник для студентів гуманітарних факультетів вищих навчальних закладів]. – Тернопіль: Підручники і посібники, 1999. – 224 с.</p> <p>Гром'як Р. Літературна рецепція в компаративістичних студіях // Літературознавча компаративістика. Навч. посібник / [упоряд. Р. Гром'як, І. Папуша]. – Тернопіль: Ред.-вид. відділ ТДПУ, 2002. – С. 250–256.</p> <p>Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури ХІХ – поч. ХХ століття: Навч. посібник / Г. Й. Давиденко, О. М. Чайка. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 400 с.</p> <p>Девдюк І.В. Історія зарубіжної літератури ХІХ – ХХ ст. Методичні рекомендації до практичних занять / І. В. Девдюк, Н. Я. Яцків. – Івано-Франківськ: 2004.</p> <p>Ивашева В.В. Английский реалистический роман ХІХ века в его современном звучании. - М.: Сов. писатель, 1973. – 460 с.</p> <p>История английской литературы: В 3-х т. - М.: Изд-во АН СССР, 1953-1955. - Т.2, вып. 1-2</p> <p>История зарубежной литературы ХІХ века /</p>	<p>контроль них завдань, 2 год.</p>	<p>упродовж навчального семестру</p>
--	--	---	--

		<p>под. ред. Н. Михальской. – М., 1991.</p> <p>История французской литературы: В 4-х т. - М: Изд-во АН СССР, 1956. - Т.2. – 728 с.</p> <p>Клименко Е.И. Английская литература I пол. XIX века. - Л: Изд-во Ленингр. ун-та, 1971. – 235 с.</p> <p>Ковалева О. В. Зарубежная литература XIX века. Романтизм / О. В. Ковалева, Л. Г. Шахова. – М.: Оникс, 2005. – 272 с.</p> <p>Манн Ю. В. Мировая художественная культура. XIX век. Литература (+CD) / Ю. В. Манн, О. В. Стукалова, Е. П. Олесина. – СПб.: Питер, 2007. – 464 с.</p> <p>Наливайко Д. Зарубіжна література XIX сторіччя. Доба романтизму: Підручник / Наливайко Д., Шахова К. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. – 416 с.</p> <p>Ніколенко О. М. Зарубіжна література XIX ст. / О. М. Ніколенко. — Київ: Видавничий центр "Академія", 1999. — 360 с.</p>			
<p>1. П. Б. Шеллі та його ліро-епічна поема “Королева Маб”, поетичне новаторство.</p> <p>2. Вальтер Скотт – творець історичного роману (“Айвенго”, “Уейверлі”, “Квентін Дорварт”, “Пуританин”), основні риси художнього методу письменника</p> <p>3. Новаторство В. Гюго у драматургії. Риси романтизму в поемі</p>	Само-стійна робота	<p>Аникст А.А. История английской литературы. - М: Учпедгиз, 1956. - С. 204-370</p> <p>Васильев С. Романтизм // Галич О., Назарець В., Васильев С. Теорія літератури. – К.: Либідь, 2001. – С. 370–378.</p> <p>Гром’як Р. Історія української літературної критики (від початків до кінця XIX століття) / [посібник для студентів гуманітарних факультетів</p>	Опрацювати відповідні наукові джерела, 60 год.	10 балів	згідно з розкладом, упродовж навчального семестру

<p>«Мазепа» В. Гюго.</p> <p>4. Тематика і проблематика твору Жорж Санд «Консуело».</p> <p>5. Творчість Франсуа Рене де Шатобріана. Трактат «Геній християнства», повісті «Атала», «Рене».</p> <p>6. Художнє двосвіття у романі «Житейська філософія kota Мурра» Е. Т. А. Гофмана.</p> <p>7. Творчість Братів Грімм. «Пані Метелиця».</p> <p>8. Е. А. По – засновник детективного жанру в художній літературі. Новаторство новелістики Е. По. «Вбивство на вулиці Морг», «Викрадений лист», «Золотий жук».</p> <p>9. Ідейно-художній аналіз новел Е. По: «Червоний кіт», «Маятник і провалля», «Червона смерть», «Окуляри».</p> <p>10. Ф. Купер та його «Пенталогія про Шкіряну панчошу». Особливості концепції історизму Купера.</p> <p>11. Ф. Новаторство творчості В. Ірвінга. Роман «Ріп Ван Вінкль».</p> <p>12. Тема всеперемагаючого кохання в романі Н. Готорна «Червона літера».</p> <p>13. Національна своєрідність польського романтизму. Творчість А. Міцкевича. Поєми: «Гражина», «Конрад Валенрод», «Пан Тадеуш». Фольклорна основа балад А. Міцкевича «Світязь», «Світязянка», «Рибка».</p> <p>14. Творчість Ю. Словацького: драма</p>		<p>вищих навчальних закладів]. – Тернопіль: Підручники і посібники, 1999. – 224 с.</p> <p>Гром'як Р. Літературна рецепція в компаративістичних студіях // Літературознавча компаративістика. Навч. посібник / [упоряд. Р. Гром'як, І. Папуша]. – Тернопіль: Ред.-вид. відділ ТДПУ, 2002. – С. 250–256.</p> <p>Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XIX – поч. XX століття: Навч. посібник / Г. Й. Давиденко, О. М. Чайка. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 400 с.</p> <p>Девдюк І.В. Історія зарубіжної літератури XIX – XX ст. Методичні рекомендації до практичних занять / І. В. Девдюк, Н. Я. Яцків. – Івано-Франківськ: 2004.</p> <p>Ивашева В.В. Английский реалистический роман XIX века в его современном звучании. - М.: Сов. писатель, 1973. – 460 с.</p> <p>История английской литературы: В 3-х т. - М.: Изд-во АН СССР, 1953-1955. - Т.2, вып. 1-2</p> <p>История зарубежной литературы XIX века / под. ред. Н. Михальской. – М., 1991.</p> <p>История французской литературы: В 4-х т. - М.: Изд-во АН СССР, 1956. - Т.2. – 728 с.</p> <p>Клименко Е.И. Английская литература I пол. XIX века. - Л.: Изд-во Ленингр. ун-та, 1971. – 235 с.</p> <p>Ковалева О. В.</p>			
---	--	--	--	--	--

<p>«Мазепа». Лірика на українську тематику.</p> <p>15. Ш. Петефі – відомий угорський поет. Казковий народний епос. «Янош-витязь».</p> <p>16. Загальна характеристика італійського романтизму.</p> <p>17. Поема У. Фосколо «Гробниці» – вершина поетичної творчості італійського письменника.</p> <p>18. Проблема аболіціонізму у романі Г. Бічер-Стоу «Хатина дядька Тома».</p> <p>19. Трансценденталізм в американській літературі. Мотиви збірки У. Вітмена «Листя трави».</p> <p>20. «Об'єктивний стиль» Г. Флобера (на прикладі роману «Пані Боварі»).</p> <p>21. Втілення морально-естетичного ідеалу у романі Ч. Діккенса «Домбі і син». Гуманізм Ч. Діккенса.</p> <p>22. Особливості художньої манери О. де Бальзака (на прикладі творів «Гобсек», «Ежені Гранде»).</p> <p>23. Соціально-критичний вектор творчості У. Теккерея. Художня своєрідність роману У. Теккерея «Ярмарок марнославства».</p> <p>24. Формування критичного реалізму у літературі США. М. Твен – представник критичного реалізму в американській літературі другої половини XIX ст. Своєрідність дитячої свідомості і психології у романі «Пригоди Тома Сойера». Проблема рабства і критика</p>		<p>Зарубежна література XIX века. Романтизм / О. В. Ковалева, Л. Г. Шахова. – М.: Оникс, 2005. – 272 с.</p> <p>Манн Ю. В. Мировая художественная культура. XIX век. Литература (+CD) / Ю. В. Манн, О. В. Стукалова, Е. П. Олесина. – СПб.: Питер, 2007. – 464 с.</p> <p>Наливайко Д. Зарубіжна література XIX сторіччя. Доба романтизму: Підручник / Наливайко Д., Шахова К. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. – 416 с.</p> <p>Ніколенко О. М. Зарубіжна література XIX ст. / О. М. Ніколенко. — Київ: Видавничий центр "Академія", 1999. — 360 с.</p>			
---	--	---	--	--	--

<p>буржуазної ідеології у романі «Пригоди Гекльберрі Фінна».</p> <p>25. Творчість Г. Сенкевича. Роман “Quo vadis”.</p> <p>26. Особливості розкриття класового характеру держави і авторська концепція ідеального державного устрою в історико-філософському романі Б. Пруса.</p>								
6. Система оцінювання курсу								
Загальна система оцінювання курсу	<p>Оцінювання здійснюється за національною і ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи (див. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»)</p> <p>Загальні 100 балів включають: 50 балів за екзамен, 32 балів за практичні заняття, 8 балів за контрольну роботу, 10 балів за самостійну роботу.</p>							
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань.							
Практичні заняття	Оцінюються по п'ятибальній системі.							
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу - 50 балів.							
7. Політика курсу								
Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2								
8. Рекомендована література								
Словники								
<ol style="list-style-type: none"> 1. Літературознавча енциклопедія: У 2-т. / [автор-укладач Ковалів Ю. І.]. – К.: Видавничий центр „Академія”, 2007. 2. Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. — К.: ВЦ «Академія», 2006. – 752 с. 3. Новий довідник: Українська мова та література. – К.: ТОВ «КАЗКА», 2005. — 864 с. 4. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / [кер. проекту А. Волков]. – Чернівці: Золоті литаври, 2001. – 636 с. 5. Шалагінов Б. Б. Романтичний словник: До історії понять і термінів раннього німецького романтизму / Б. Б. Шалагінов – К.: НАУКМА, 2010. 								
Підручники і методичні посібники								
<ol style="list-style-type: none"> 1. Аникст А.А. История английской литературы. - М: Учпедгиз, 1956. - С. 204-370 2. Васильев С. Романтизм // Галич О., Назарець В., Васильев С. Теорія літератури. – К.: Либідь, 2001. – С. 370–378. 3. Гром'як Р. Історія української літературної критики (від початків до кінця ХІХ століття) / 								

[посібник для студентів гуманітарних факультетів вищих навчальних закладів]. – Тернопіль: Підручники і посібники, 1999. – 224 с.

4. Гром'як Р. Літературна рецепція в компаративістичних студіях // Літературознавча компаративістика. Навч. посібник / [упоряд. Р. Гром'як, І. Папуша]. – Тернопіль: Ред.-вид. відділ ТДПУ, 2002. – С. 250–256.
5. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XIX – поч. XX століття: Навч. посібник / Г. Й. Давиденко, О. М. Чайка. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 400 с.
6. Девдюк І.В. Історія зарубіжної літератури XIX – XX ст. Методичні рекомендації до практичних занять / І. В. Девдюк, Н. Я. Яцків. – Івано-Франківськ: 2004.
7. Ивашева В.В. Английский реалистический роман XIX века в его современном звучании. – М.: Сов. писатель, 1973. – 460 с.
8. История английской литературы: В 3-х т. - М.: Изд-во АН СССР, 1953-1955. - Т.2, вып. 1-2
9. История зарубежной литературы XIX века / под. ред. Н. Михальской. – М., 1991.
10. История французской литературы: В 4-х т. - М.: Изд-во АН СССР, 1956. - Т.2. – 728 с.
11. Клименко Е.И. Английская литература I пол. XIX века. - Л.: Изд-во Ленингр. ун-та, 1971. – 235 с.
12. Ковалева О. В. Зарубежная литература XIX века. Романтизм / О. В. Ковалева, Л. Г. Шахова. – М.: Оникс, 2005. – 272 с.
13. Манн Ю. В. Мировая художественная культура. XIX век. Литература (+CD) / Ю. В. Манн, О. В. Стукалова, Е. П. Олесина. – СПб.: Питер, 2007. – 464 с.
14. Наливайко Д. Зарубіжна література XIX сторіччя. Доба романтизму: Підручник / Наливайко Д., Шахова К. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. – 416 с.
15. Ніколенко О. М. Зарубіжна література XIX ст. / О. М. Ніколенко. — Київ: Видавничий центр "Академія", 1999. — 360 с.

Хрестоматії, антології, збірки текстів

1. Зарубежная литература XIX века. Реализм: Хрестоматия историко-литературных материалов. – М.: Высш. шк., 1990.
2. Зарубежная литература XIX века. Романтизм. Критический реализм: Хрестоматия/ Под ред. Я.Н. Засурского - М.: Просвещение, 1979
3. История зарубежной литературы XIX века / под ред. С. В. Тураева, Я. Н.Засурского. – М.: Просвещение, 1982.
4. История зарубежной литературы XIX века / под. ред. М. Е. Елизаровой. – М.: Просвещение, 1972.
5. История зарубежной литературы XIX века / под. ред. Н. А. Соловьевой. – М.: Высш. шк. 1991.
6. История зарубежной литературы XIX века. Германия, Австрия, Швейцария / А. В. Белобратов, А. Г. Березина, Л. Н. Полубояринова. – М.: Высш. шк., 2003.
7. История зарубежной литературы XIX века. Франция, Италия, Испания, Бельгия / под. ред. Т. В. Соколовой. – М. – СПб.: Academia, 2003.
8. История зарубежной литературы XIX века. Ч. I / под. ред. А. С. Дмитриева. – М.: МГУ, 1979.
9. История зарубежной литературы XIX века. Ч. II / под. ред. А. С. Дмитриева. – М.: МГУ, 1983.
10. История зарубежной литературы XIX века: в 2 ч. / под. ред. Н. П. Михальской. – М.: Просвещение, 1991.
11. Литературные манифесты западноевропейских романтиков. – М., 1980.
12. Проскурнин Б. М. История зарубежной литературы XIX в.: Западноевропейская реалистическая проза.: учеб. пособие / Б. М. Проскурин, Р. Ф. Яшенькина.- М.: Наука: Флинта, 1998.

13. Храповицкая Г. Н. История зарубежной литературы. Западноевропейский и американский реализм: (1830-1860) / Г. Н. Храповицкая, Ю. П. Солодун. – М.: Academia, 2005.
14. Хрестоматия по зарубежной литературе XIX века. В 2-х частях. Ч. I. Сост. А. А. Аникст. – М., 1955.

Наукові дослідження

1. Бахтин М. М. Вопросы литературы и эстетики / М. М. Бахтин. – М.: Изд-во художественная литература, 1975.
2. Бент М. Течения или этапы? Еще раз о единстве романтизма // Вопросы литературы. – 1990. – № 8. – С. 218–231.
3. Бершадська Н. М. Романтизм як художній напрям // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2004. – № 1. – С. 9–16.
4. Будний В. В. Порівняльне літературознавство: [підручн. для студ. вищих навч. закладів] / Василь Будний, Микола Ільницький. – К.: Вид. дім „Києво-Могилянська академія”, 2008. – 430 с.
5. Веселовский А. Н. Введение в историческую поэтику / Александр Веселовский. – М.: Наука, 1979. – 286 с.
6. Дима А. Принципы сравнительного литературоведения / Александр Дима. – М.: Прогресс, 1977. – 229 с.
7. Діккенс Ч. Передмова до роману «Пригоди Олівера Твіста» / Чарльз Діккенс. Пригоди Олівера Твіста. – К.: «Дніпро», 1987. – С.16-19.
8. Забабурова Н. В. Французский психологический роман / Н. В. Забабурова. – Ростов н/Д.: Изд-во Ростов. ун-та, 1992. – 223 с
9. Зарубіжні письменники: Енциклопедичний довідник. У 2 т. / За ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005.
10. Затонский Д. В. Стендаль / Д. В. Затонский // История всемирной литературы : в 9 т. – М. : Наука, 1989. Т. 6. – 1989. – С. 185–195.
11. Затонский Д. В. Европейский реализм XIX в. – Киев: Наукова думка, 1984.
12. Ивашева В.В. Творчество Диккенса. – М: Изд-во Моск.ун-та, 1954. – 471 с.
13. Карельский А. Революция социальная и революция романтическая // Вопросы литературы. – 1992. – № 2. – С. 187–227.
14. Карташова И. В. О раннеромантических идеалах и представлениях // Карташова И.В. Этюды о романтизме. – Тверь: Твер. гос. ун-т, 2002. – С. 5–29.
15. Кодак М. П. Поетика як система: Літературно-критичний нарис / М. П. Кодак. – К.: Дніпро, 1988. – 157 [2] с.: (Бесіди про художню літературу).
16. Козлик І. В. Методологічні аспекти теорії літературного стилю О. В. Чичеріна (Репертуоріум до теми) / І. В. Козлик. – Івано-Франківськ: СИМФОНІЯ ФОРТЕ, 2010. – 43 с.
17. Козлик І. В. Теоретичне вивчення філософської лірики і актуальні проблеми сучасного літературознавства / І. В. Козлик. – Івано-Франківськ: Поліскан; Гостинець, 2007. – 591 с.
18. Копистянська Н. Х.. Жанр, жанрова система у просторі літературознавства: Монографія / Н. Х. Копистянська. – Львів: ПАІС, 2005. – 368 с.
19. Кучборская Е.П. Творчество Бальзака. - М.: Высш. шк., 1970. – 254с.
20. Лімборський І. В. На підступах до романтичного типу художнього мислення: преромантизм в європейських літературах // Зарубіжна література в навчальних закладах. – 2003. – № 11. – С. 56–61.
21. Ляшева В. П. Два подхода к романтизму // Писатель и жизнь. – М.: Сов. Писатель, 1981. – С. 202–216.
22. Матвіїшин В. Г. Українсько-французькі літературні зв'язки XIX – поч. XX ст. – Львів,

1989

23. Матвіїшин В. Г. Український літературний європеїзм: [монографія] / Володимир Матвіїшин. – К.: ВЦ „Академія”, 2009. – 264 с. (Серія „Монограф”).
24. Мелетинский Е. М. Историческая поэтика новеллы. – М.: Главная редакция восточной литературы издательства «Наука», 1990. – 279 с.
25. Мериме – Пушкин: Сборник / Сост. З. И. Кирнозе. – М.: Радуга, 1987. – На франц. и русск. яз. – 432 с.
26. Михальская Н.П. Чарльз Диккенс. - М: Просвещение, 1987. – 127 с.
27. Моруа А. Три Дюма. Литературные портреты / А. Моруа. – Кишинёв, 1974. – С. 471–486.
28. Мурач Л. Проблемы романтизма в современном литературоведении / Л. Мурач, Н. Полежаева // Литература в школе. – 1981. – № 5. – С. 58–61.
29. Наливайко Д. С. Романтизм как эстетическая система // Вопросы литературы. – 1982. – № 11. – С. 156–194.
30. Нахлік Є. К. Доля – Los – Судьба: Шевченко і польські та російські романтики / Є. К. Нахлік; НАН України. Львівське відділення Інституту літератури ім. Т. Г. Шеченка. – Львів, 2003. – 568 с.
31. Неупокоева И. Некоторые проблемы общей типологизации европейского романтизма // Европейский романтизм. – М.: Наука, 1973. – С. 25–35.
32. Обломиевский Д.Д. Бальзак. - М.: Гослитиздат, 1962. - 588с.
33. Овруцька І. М. Стендаль. Життя і творчість / І. М. Овруцька. – К. : Дніпро, 1983. – 176 с.
34. Півнюк Н. Соціальні контрасти та моральні конфлікти у висвітленні Ч.Діккенса // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 1999. – № 4. – С. 55-58.
35. Простяк Л. «Все його життя було тільки довгим готуванням до нещастя...»: модульне заняття за романом Стендаля «Червоне і чорне» / Л. Простяк // Зарубіжна література в школах України. – 2017. – № 1. – С. 6 – 10.
36. Реизов Б. Г. О литературных направлениях // Реизов Б. Г. История и теория литературы. – Л.: Наука, 1986. – С. 231–243.
37. Реизов Б.Г. Из истории европейских литератур - Л.: Изд-во Ленингр. ун-та, 1970. - С. 170-249 (гл. о Стендале, Ж. Санд, В.Гюго)
38. Реизов Б.Г. Стендаль. Философия истории. Политика. Эстетика. - Л.: Наука, 1974. - 372с.
39. Реизов Б.Г. Французский роман XIX века. - М.: Высш.шк.,1977. – 303 с.
40. Романтизм // Літературознавчий словник-довідник. – К., 1997. – С. 612–615.
41. Ружевич Т. М. У погоню за щастям: (за романом Стендаля «Червоне і чорне») / Т. М. Ружевич, Я. І. Ружевич // Зарубіжна література в школах України. – 2006. – № 7–8. – С. 22–24.
42. Ружевич Т. М. Романтизм як напрям // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 1997. – № 1. – С. 32–33.
43. Султанов Ю. Принципы добра. Художественный мир Ч.Диккенса // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. – 2001. – №9. – С. 51 – 56.
44. Тертерян И. Романтизм как целостное явление // Вопросы литературы. – 1983. – № 4. Шалагінов Б. Б. Німецький романтизм і містичне / Б. Б. Шалагінов // Поетика містичного : кол. моногр. / [упоряд. О. Червінської]. – Чернівці : Чернів. нац. ун-т, 2011.
45. Уилсон Э. Мир Чарльза Диккенса. - М: Прогресс, 1966. – 270 с.
46. Черненко М. Специфіка англійського реалізму у творчості Ч.Діккенса // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 1999. – № 4. – С. 55.
47. Шалагінов Б. Б. Класики і романтики: Штудії з історії німецької літератури XVIII–XIX століть / Б. Б. Шалагінов. – К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2013.
48. Шахова К. Усупереч антивихованню // Зарубіжна література. – 2004. – № 6-7. – С. 24-26.

Викладачі доц. Ткачук Т. О., ас. Мурейко А. Б.

ВОСЬМИЙ СЕМЕСТР

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Зарубіжна література ХХ століття
Викладач (-і)	канд. філол. наук, доцент Девдюк Іванна Василівна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44
Е-mail викладача	dev.ivanna@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Обговорення завдань самостійної роботи та планів індивідуальної роботи
2. Анотація до курсу	
<p>У курсі здійснюється загальний огляд зарубіжної літератури ХХ століття з її характерними жанрово-стильовими рисами та ідейно-проблемними тенденціями; розглядається мистецький доробок видатних письменників епохи. Увагу зосереджено на специфіці національних та індивідуально-авторських парадигм у координатах таких літературних явищ, як «модернізм», «авангардизм», «екзистенціалізм», «постмодернізм», «потік свідомості», «втрачене покоління», «психологізм», «інтелектуалізм», «міфологізм», «архетипність», «антиутопія», «автоматичне письмо», «телеграфний стиль» та ін.</p> <p>Зміст дисципліни охоплює філософсько-естетичні концепції й теорії (З. Фройд, К.-Г. Юнг, Ж.-П. Сартр, А. Камю, Р. Барт, Ж. Деріда та ін.), що лягли в основу формування літературної парадигми у творчості письменників зазначеного періоду. Літературні явища вивчаються у загальносвітовому контексті шляхом їх порівняльного аналізу із попередніми та наступними періодами. Зокрема, естетика та поезика зрілого модернізму актуалізується у площині зіставлення з художніми явищами раннього модернізму, авангардизму, реалізму тощо, література «потоку свідомості» – із характерними для поезики реалізму проявами внутрішнього монологу тощо. Взято до уваги міжлітературні контакти українських митців із європейськими майстрами слова, як одна із форм комунікації розглядається переклад. Курс спрямований на розвиток здатності студентів самостійно набувати та удосконалювати знання і вміння через пошук, читання, реферування художніх текстів і науково-теоретичної літератури.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
забезпечити студентів знаннями літературного процесу ХХ століття, основних соціокультурних та естетичних особливостей доби у розмаїтті напрямів, течій, шкіл та постатей, взаємодії конкретно-історичних та загальнолюдських значень.	
4. Результати навчання (компетентності)	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність визначати основні етапи літератури ХХ століття; - здатність самостійно орієнтуватись у світовому літературному процесі; - здатність визначати основні риси кожного літературного напрямку та його відмінності від передуючого й наступного; - здатність називати традиції та новаторства митців, творчість яких вивчається згідно з програмовими вимогами; - здатність проводити жанрово-композиційний та філологічний аналізи художніх творів, що вивчаються; - здатність визначати основні художні тропи, якими послуговувався митець; - здатність вільно користуватися літературознавчою термінологією; - здатність самостійно набувати та удосконалювати необхідні знання та вміння шляхом 	

опрацювання лекційного матеріалу та теоретичної літератури з тем курсу.					
5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			12		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			18		
самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
8	035 Філологія 035.01 Українська мова і література	4	Вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Літера тура	Завдання год	Ва га оці нк и	Термін виконання
Тема 1. Літературні напрями, течії, школи, жанри. 1. Філософсько-естетичні засади модернізму, етапи розвитку. 2. Поняття авангардизму. 3. “Телеграфний” стиль, прийом “автоматичного письма”. 4. Школа “поточу свідомості” у світовій літературі ХХ ст. 5. Творчість Дж. Джойса. Загальний огляд. 6. Роман «Улісс» як програмний твір європейського модернізму. 7. Художні особливості «поточу свідомості» Дж. Джойса у психологічному есе «Джакомо».	лекція, практичне заняття	4, 6, 13, 14, 15, 16, 21, 29, 33, 34	3 год. 1. Яка різниця між раннім та зрілим модернізмом. 2. Яке співвідношення модернізму та авангардизму? 3. Що таке архетип, згідно з теорією Юнга? 4. Яке символічне наповнення імені Джакомо в однойменному есе Дж. Джойса? 5. З якими образами асоціює себе (свою кохану) ліричний герой в есе «Джакомо»? 6. Яка роль «Одіссеї» Гомера в сюжетно-комозиційній та образній структурі роману «Улісс»?	3	березень

<p>Тема 2. Англійська література першої половини ХХ ст. у контексті світового літературного процесу.</p> <p>1. Гурток “Блумсбері”. Діяльність Вірджинії Вулф як теоретика й практика психологічного роману.</p> <p>2. Концепція “природної людини” Лоуренса та її художня реалізація у романі “Коханець леді Чаттерлей”.</p> <p>3. Творчість Річарда Олдінгтона як представника “втраченого покоління” в англійській літературі.</p>	лекція, практичне заняття	2, 11, 13, 14, 15, 21, 22, 29, 30, 31, 33, 34, 37.	3 год 1. Коли й де відбуваються події в романі В.Вулф «Місіс Деллоуей»? 2. У чому суть концепції природної людини Лоуренса? 3. Проти яких негативних явищ дійсності виступає автор у романі «Коханець леді Чаттерлей»? 4. Які різні точки зору на кохання висловлено персонажами роману? 5. У чому полягає іронічний зміст назви роману Р. Олдінгтона «Смерть героя».	3	квітень
<p>Тема 3. Жанр антиутопії у світовій літературі ХХ ст.</p> <p>1. Культурно-історичні та суспільно-політичні передумови трансформації жанру “утопії” в “антиутопію” на початку ХХ ст.</p> <p>2. Творчість О. Гакслі. Загальний огляд.</p> <p>3. Роман О. Гакслі “Прекрасний новий світ” як антиутопія.</p>	лекція	2, 11, 13, 14, 15, 21, 22, 29, 30, 31, 33, 34, 37, 38	1 год. 1. Яка різниця між утопією та антиутопією? 2. Який конфлікт роману О.Гакслі «Прекрасний новий світ»? 3. Звідки взята назва роману? Її іронічний зміст. 4. Коли і де відбуваються події у Новому світі? 5. Чому мешканці Нового світу схилилися перед Фордом?	3	квітень
<p>Тема 4. Американська література I половини ХХ ст.</p> <p>1. Критика «американської мрії» у літературі США перших</p>	лекція	13, 14, 15, 16, 17, 21, 22, 23, 32, 33, 34.	1 год. 1. Тенденції яких течій лягли в основу літератури США першої половини ХХ століття?	3	квітень

<p>десятиліть ХХ ст. 2. Теодор Драйзер – фундатор соціально-психологічного американського роману. 3. Френсіс-Скотт Фіцджеральд – кумир молоді “віку джазу” та її літописець. 4. Роман «Великий Гетсбі» – свідчення творчої зрілості митця.</p>				<p>2. Які теми та проблеми були знаковими для літератури періоду? 3. У чому полягає проблема американської мрії? 4. Який конфлікт прози Т. Драйзера? 5. Чому Ф.-С.Фіцджеральд назвав 20-і американські «джазовою добою»?</p>		
<p>Тема 5. Творчість Ернеста Хемінгуея у контексті розвитку американської літератури ХХ ст. 1. Основні етапи творчості, світоглядно-етичні та естетичні принципи Е. Хемінгуея. 2. Новаторство прози (принцип айсберга). Художня реалізація “теорії айсберга” у романі «Прощавай, зброє». 3. Тема кохання в умовах війни як художнє вираження трагічної концепції буття. 4. Тема іспанської війни у романі “По кому подзвін”.</p>	практичне заняття	13, 14, 15, 16, 17, 21, 22, 23, 32, 33, 34.	2 год. 1. Які твори Е. Хемінгуея присвячені темі «втраченого покоління»? 2. Знайдіть епізоди в романі «Прощавай, зброє», у яких автор застосовує стиль «айсберга». 3. Зробіть виписки з роману «Прощавай, зброє» із прикладами афористичних висловів, «поезії у прозі», авторського діалогу	3	квітень	
<p>Тема 6. Французька література першої половини ХХ ст. 1. Загальні тенденції літератури Франції окресленого періоду. 2. Літературні напрями, школи, течії, жанри. 3. Роман Марселя Пруста “У пошуках втраченого часу” як суб’єктивна епопея.</p>	лекція, практичне заняття	3, 6, 13, 14, 15, 16, 20, 21, 33, 34, 48.	3 год. 1. До якого жанрового підвиду відносять епопею М. Пруста «У пошуках втраченого часу»? 2. Асоціації якого типу викликали спогади про дитинство в оповідача Марселя?	3	квітень	

<p>4. Міфологічна драма у творчості Жан Кокто. 5. “Католицьке” крило у літературі Франції. 6.Творчість Франсуа Моріака. Традиції та новаторство митця. 7. Синтез модерністських та реалістичних тенденцій у романі «Гадючник». 8. Трагічна концепція дійсності у романі «Дорога в нікуди».</p>			<p>3. Яка роль музики у творі? 4. Чому Ф. Моріака відносять до католицького крила письменників 5. У чому полягає символічний зміст образу «гадючника». 6. Яке ідейно-художнє наповнення фіналу роману «Гадючник»?</p>		
<p>Тема 7. Німецькомовна література першої половини ХХ ст. 1. Соціокультурні особливості розвитку Німеччині перших десятиліть ХХ ст. 2. Експресіонізм як літературна течія. 3. «Драма крику», її художні особливості. 4.Австрійський феномен у контексті німецькомовної літератури ХХ ст.. 5. Творчість Стефана Цвейга. 6. Празька школа німецькомовної літератури та місце у ній творчості Франца Кафки</p>	лекція, практичне заняття	10, 12, 13, 14, 15, 21, 25, 26, 33, 34, 43, 45	3 год 1. Чому експресіоністська драма увійшла в історію літератури як «драма крику»? 2. Які теми є знаковими у німецькій літературі І половини ХХ століття. 3. У чому полягає феномен австрійської літератури? 4. Які школи виокремлюють в австрійській літературі? 5.На які цикли діляться новели С. Цвейга? 6. У чому своєрідність композиції та оповідної структури новел письменника? 7. Чому прозу Кафки називають метафоричною?	3	квітень
<p>Тема 8. Філософсько-інтелектуальний роман у</p>	практичне заняття	12, 13, 14, 15,	2 год. 1. Які риси	3	квітень

<p>німецькомовній літературі ХХ ст.</p> <p>1. Основні тенденції розвитку німецького роману, його жанрові різновиди.</p> <p>2. Поетика філософсько-інтелектуальної прози Т. Манна.</p> <p>3. Творчий та життєвий шлях Г. Гессе, особливості світогляду.</p> <p>4. Зображення духовних блукань та роздвоєння душі сучасної самотньої людини у романі “Степовий вовк”.</p> <p>5. Роман “Гра і в бісер” – вершина творчості Г. Гессе.</p>		<p>21, 33, 34, 35, 43, 45, 50</p>	<p>філософсько-інтелектуального роману?</p> <p>2. До якої літератури відносять творчість Г. Гессе?</p> <p>4. Які філософські концепції лягли в основу його творчості?</p> <p>5. У чому проглядається східний вплив на світоглядно-естетичні погляди Г. Гессе?</p> <p>7. Яка структура роману «Степовий вовк»?</p>		
<p>Тема 9. Французький екзистенціалізм як літературний напрям.</p> <p>1. Літературні напрями, течії, жанри у французькій літературі повоєнного періоду.</p> <p>2. Естетика та поетика французького екзистенціалізму як літературного напрямку, філософські корені, школи, представники.</p> <p>3. Ж.П.Сартр – автор маніфесту екзистенціалістів. Художня реалізація ідей Сартра в романі “Нудота”.</p> <p>4. Два етапи творчості А. Камю.</p> <p>5. Проблема свободи у романі “Сторонній”.</p> <p>6. Художнє втілення екзистенціальних постулатів Камю у романі «Чума».</p>	<p>лекція, практичне заняття</p>	<p>13, 14, 15, 29, 33, 34, 40, 42, 48</p>	<p>3 год.</p> <p>1. Які основні постулати екзистенціалізму?</p> <p>2. Який філософський зміст Ж.-П. Сартр вкладає у поняття «нудота», «межова ситуація», «осаяння»?</p> <p>3. Що таке абсурд та абсурдна людина в розумінні А. Камю?</p> <p>4. Яка роль випадку в житті Мерсо?</p> <p>5. Охарактеризувати художній час і простір у повісті «Чужий» та романі «Чума» А. Камю.</p>	<p>4</p>	<p>травень</p>

<p>Тема 10. Нонконформістські тенденції у літературі США повоєнного періоду. 1. Особливості суспільно-політичного та культурного життя США 50-х рр. Рух «бітників». 2. Творчість Дж.Д. Селінджера. 3. Етапи творчого шляху Джона Апдайка, художній метод, місце в американській літературі. 5. Драматургія Ю. О. Ніла, А. Міллера. «Пластичний театр» Т. Вільямса.</p>	<p>лекція, практичне заняття</p>	<p>8, 13, 14, 15, 17, 19, 21, 23, 29, 32, 34</p>	<p>3 год. 1. Що таке «нонконформізм»? 2. Хто представляє бітницьку літературу? 3. Якими рисами позначений герой «нонконформістської літератури»? 4. Які сторони американської дійсності піддано критиці в романі Д. Селінджера «Ловець у житті». 5. У чому суть «пластичного театру» Т. Вільямса?</p>	<p>4</p>	<p>травень</p>
<p>Тема 11. Роман філософської тенденції в англійській літературі 50-х років. 1. Загальні тенденції літературного процесу в Англії повоєнного періоду. 2. Література “розгніваних молодих людей». 3. Типологія жанру філософського роману в англійській літературі 50-х років. 4. Світоглядні орієнтири і творчий метод В. Голдінга. 5. Роман “Повелитель мух” як філософська притча 6. Етапи творчості та філософсько-естетичні погляди А. Мердок</p>	<p>Лекція</p>	<p>2, 5, 13, 14, 15, 30, 34, 37, 42</p>	<p>1 год. 1. У чому полягає своєрідність трансформації принципів екзистенціалізму у творчості К. Вілсона, А. Мердок, В. Голдінга? 2. Що таке філософська притча? 3. Які ключові образи-ідеї виокремлюються в романі В. Голдінга «Володар мух»? 4. Який філософсько-символічний зміст образу «володаря мух»?</p>	<p>3</p>	<p>травень</p>
<p>Тема 12. Філософсько-інтелектуальна проза Джона Фаулза.</p>	<p>практичне заняття</p>	<p>2, 5, 13, 14, 15, 30, 34,</p>	<p>2 год. 1. Яка функціональність</p>	<p>3</p>	<p>травень</p>

<p>1. Філософсько-естетичні погляди Дж. Фаулза.</p> <p>2. Особливості поетики прози письменника.</p> <p>3. Художня своєрідність розкриття універсальних законів буття в романах Дж. Фаулза.</p> <p>4. Поетика постмодернізму в романі “Жінка французького лейтенанта”.</p>		37, 42	<p>пародійного сюжету в романі Дж. Фаулза “Жінка французького лейтенанта”.</p> <p>2. Яке смислове наповнення образів Сари та Чарльза.</p> <p>3. Інтерпретація трьох фіналів роману.</p> <p>4. Зміст епіграфів до розділів.</p>		
<p>Тема 13. Літературний процес повоєнної Німеччини.</p> <p>1. Шляхи розвитку літератури ФРН та НДР.</p> <p>2. Тема війни та її наслідків крізь призму екзистенційного світовідчуття у прозі німецьких романістів.</p> <p>3. Ідейно-естетична програма письменників “Групи-47”</p> <p>4. Традиції та новаторство творчості Г. Белля,</p> <p>5. Бунт проти фальшивого святенницького світу в романі “Очима клоуна”.</p>	лекція, практичне заняття	12, 13, 14, 15, 27, 34, 40, 45, 50	<p>3 год.</p> <p>1. Які особливості розвитку літератури ФРН та НДР?</p> <p>2. Хто з письменників входив до «Групи-47»?</p> <p>3. Які вимоги висували представники групи до літературного твору?</p> <p>4. Які риси творчого манери Г. Белля?</p> <p>5. Символічний зміст фіналу роману «Очима клоуна» Г. Белля.</p>	4	травень
<p>Тема 14. Латиноамериканська проза ХХ ст.</p> <p>1. Традиції і новаторство латиноамериканської прози ХХ ст. Феномен магічного реалізму</p> <p>2. Художні відкриття Х.Л. Борхеса.</p> <p>3. Місце Габріеля Маркеса у латиноамериканській та світовій літературі ХХ ст.</p> <p>4. Поєднання</p>	лекція, практичне заняття	13, 14, 15, 21, 34, 44	<p>3 год.</p> <p>1. У чому суть поняття «магічного реалізму»?</p> <p>2. Яка структурно-семантична організація новел «Безсмертний», «Повідомлення Броді» Х. боргеса?</p> <p>3. У чому полягає жанрова специфіка роману Г.Г.Маркеса «Сто років самотності»?</p>	4	травень

міфологічного світобачення індіанських племен із реалістичними картинами у романі Г.Г.Маркеса «Сто років самотності».			4. Який символічний зміст назви роману?		
Тема 15. Література Постмодернізму. 1. Постмодернізм як культурологічне явище і як спосіб мислення. 2. Поетикальні особливості літератури постмодернізму. 3. Постмодерністський характер сюжету пошуків зниклої книги, іронічний зміст центрального конфлікту в романі У. Еко “Ім’я троянди”. 4. Схрещення елементів класичної та масової літератури в романі П. Зюскінда “Запахи”.	лекція, практичне заняття	7, 9, 13, 14, 15, 18, 21, 28, 36, 49	3 год. 1. Які культурно-історичні й філософські передумови виникнення постмодернізму? 2. Яка різниця між модернізмом та постмодернізмом? 3. Яка роль іронії (гри) у постмодернізмі? 4. Метафоричний зміст образу запахів в однойменному романі П. Зюскінда.	4	травень
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Допуск до іспиту становить максимум 50 балів, бал за складання іспиту (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів.				
Вимоги до письмової роботи	Передбачена письмова контрольна робота (максимум 15 балів), в якій оцінюються теми, що виносяться на практичні заняття				
Семінарські заняття	Оцінюється відвідуваність усіх 9 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 35 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 7				
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до іспиту (максимум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час аудиторних годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали підсумкового тестування.				
7. Політика курсу					
Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове тестування, самостійну роботу (модуль 1) та бали, отримані під час іспиту (модуль 2). Допуск до іспиту передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів,					

мінімум 25 балів). При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань; списування та плагіат, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять.

Студент, який не набрав 25 балів, до іспиту за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання іспиту за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).

8. Рекомендована література

1. Алхімія слова живого. Французький роман 1945-2000. За ред. В. Фесенко. Київ: Промінь, 2005
2. Английская литература (1945-1980) / Ответств. редактор А.Саруханян. Москва: Наука, 1987.
3. Андреев Л. Г., Козлова Н. П., Косиков Г. К. История французской литературы. Москва: Высшая школа, 1987.
4. Андреев Л. Г. Сюрреализм. Москва: Высшая школа, 1972
5. Аникин Г.В., Михальская Н. П. История английской литературы. Москва: Высшая школа, 1975.
6. Антология французского сюрриализма. 20-е годы. Москва: ГИТИС, 1994.
7. Бегун Б. Превратности парфюмерного искусства, или Апология и крах маргинализма (П. Зюскинд «Парфюмер») // Вікно в світ. 1999. № 2 (5). С. 162-214.
8. Висоцька Н. О. Сучасна драматургія США [Електронний ресурс]: <http://lib.chmnu.edu.ua/pdf/posibnuku/185/10.pdf>
9. Волощук Є. Зарубіжна література. 11 клас. Хрестоматія-посібник. Київ: Навчальна книга, 2003.
10. Волощук Е. Хроника странствий духа. Этюды о Франце Кафке. Київ: Юніверс, 2001.
11. Гончаренко Э. П. Творчество Джойса и модернизм. 1900–1930 гг. Днепропетровск: Наука и образование, 2000.
12. Гуляев Н. А. и др. История немецкой литературы. Москва: Высшая школа, 1975.
13. Давиденко Г.Й., Стрельчук Г.М., Гричанюк Н.І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття. Київ: ЦУЛ, 2007.
14. Давиденко Г. Й., Чайка О. М., Гричанюк Н. І., Кушнерова М. О. Історія новітньої зарубіжної літератури: Навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2008.
15. Девдюк І. В. Світова література ХХ ст. Методичні рекомендації до лекцій і практичних занять. – Івано-Франківськ: Сифонія Форте, 2017. 60 с.
16. Денисова Т. Ернест Хемінгуей. Життя і творчість. Київ: Дніпро, 1972.
17. Денисова Т. Н. Історія американської літератури ХХ століття. Навч. посібн. Київ: Стилос, 2002.
18. Денисова Т. Феномен постмодернізму: контури і орієнтири // Слово і час. 1995. № 12. С. 18–31.
19. Джебраилова С. Американская драма ХХ века. Баку: Азербайджанский Университет Языков, 2008.
20. Еремеев Л. А. Французский литературный модернизм. Традиции и современность. Київ: Наукова думка, 1991.
21. Зарубежная литература ХХ века. Под редакц. Л. Г. Андреева. Москва: Высшая школа, 2003.
22. Зарубіжна література ХХ століття. Старшокласникам і абітурієнтам. Посібник. 11 клас / За ред. О. М. Ніколенко, Н. В. Хоменко, Т. М. Конєвої. Київ: Академія, 1998.
23. Засурский Я. Н. Американская литература ХХ века. Москва: Изд. МГУ, 1984.

24. Затонський Д. В. Про модернізм і модерністів. Київ: Дніпро, 1972.
25. Затонский Д.В. Австрийская литература в XX столетии. Москва: Высшая школа, 1985.
26. Затонский Д. В. Франц Кафка и проблемы модернизма. Москва: Высшая школа, 1972.
27. Затонський Д. Генріх Белль – людина і письменник // Вікно в світ. 1999. № 2 (5). С. 110-132
28. Затонский Д. Модернизм и постмодернизм: мысли об извечном коловращении изящных и неизящных искусств (от сочинений Умберто Эко до пророка Экклесиаста). Харьков: Фолио: АСТ, 2000.
29. Зборовська Н. В. Психологія і літературознавство: Посібник. Київ: Академвидав, 2003.
30. Ивашева В. Литература Великобритании XX века. Москва: Высшая школа, 1884.
31. Ионкис Г.Э. Английская поэзия XX века (1917-1945). Москва: Высшая школа, 1980.
32. История американской литературы: В 2-х ч. / Под ред. Н.И.Самохвалова. Москва: Просвещение, 1971. Ч. 2.
33. История зарубежной литературы XX века. 1917-1945 / Под ред. В. Н. Богословского, З. Т. Гражданской. Москва: Просвещение, 1990.
34. Історія зарубіжної літератури XX ст. : навч. посібник / В. І. Кузьменко, О. О. Гарачковська, М. В. Кузьменко та ін. Київ: ВЦ «Академія», 2010.
35. Каралашвили Р. Г. Мир романа Германа Гессе. Тбилиси: Сабчота Сакартвело, 1984.
36. Левчук Л. Західноєвропейська естетика XX століття: Навч. посібник. Київ: Либідь, 1997.
37. Література Англії. XX ст. За ред. К. Шахової. Київ: Либідь, 1993.
38. Николенко О. Н. Современная антиутопия. Харьков: Изд-во ХГПУ, 1996.
39. Наркирьер Ф. Франсуа Мориак. Москва: Худ. литер., 1983.
40. Меднікова Г. С. Українська і зарубіжна культура XX століття. Навчальний посібник. Київ: Знання, 2002.
41. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. Київ: Либідь, 1999.
42. Павличко С. Зарубіжна література. Дослідження та критичні статті. Київ: Основи, 2001.
43. Павлова Н.С. Типология немецкого романа 1900-1945 гг. Москва: Наука, 1982.
44. Покальчук Ю. Латиноамериканський роман. Київ: Дніпро, 1980.
45. Скуратовський В. Л. Мистецькі проблеми в німецькому романі XX ст. Київ: Вид-во Київського ун-ту, 1972.
46. Сумерки человечества. Лирика немецкого экспрессионизма. Москва: Московский рабочий, 1990.
47. Урнов М. В. Вехи традиции в английской литературе. Москва: Худ. литер., 1986.
48. Французька п'еса XX ст. Театральний авангард. Київ; Основи, 1993.
49. Хассан Іхаб. Культура постмодернізму // Вікно в світ. 1999. № 5 (8). С. 99–111.
50. Шахова Кіра. П'ять німецьких лауреатів Нобелівської премії з літератури [Г. Гауптманн, Т. Манн, Г. Гессе, Г. Белль, Г. Грасс]. Київ: Юніверс, 2001.

Викладач кандидат філол. наук доцент І. В. Девдюк